

Suvestinė redakcija nuo 2012-07-05 iki 2016-04-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [25-953](#), i. k. 107231GISAK00001-66

**PRIEŠGAISRINĖS APSAUGOS IR GELBĖJIMO DEPARTAMENTO PRIE VIDAUS
REIKALŲ MINISTERIJOS DIREKTORIAUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL NORMATYVINIŲ STATINIO SAUGOS DOKUMENTŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. vasario 22 d. Nr. 1-66

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymo (Žin., 2002, Nr. [123-5518](#)) 7 straipsnio 3 punktu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#); 2007, Nr. [55-2127](#)) 4 straipsnio 2 dalimi ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 9 d. nutarimo Nr. 341 „Dėl esminių statinio reikalavimų ir statinio techninių parametrų pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases nustatymo kompetencijos priskyrimo valstybės institucijoms“ (Žin., 2008, Nr. [46-1730](#)) 5 punktu

Preambulės pakeitimai:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

1. T v i r t i n u šiuos pridedamus normatyvinius statinio saugos dokumentus:
 - 1.1. Stacionariosios gaisrų gesinimo sistemos. Projektavimo ir įrengimo taisyklės;
 - 1.2. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos. Projektavimo ir įrengimo taisyklės;
 - 1.3. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemos. Projektavimo ir įrengimo taisyklės;
 - 1.4. Lauko gaisrinio vandentiekio tinklai ir statiniai. Projektavimo ir įrengimo taisyklės.
2. N u s t a t a u, kad įsakymas įsigalioja nuo 2007 m. kovo 1 d.

DIREKTORIUS VIDAUS TARNYBOS GENEROLAS

REMIGIJUS BANIULIS

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2007 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-66
(Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2009 m. gegužės 22 d.
įsakymo Nr. 1-168 redakcija)

STACIONARIŲJŲ GAISRŲ GESINIMO SISTEMŲ PROJEKTAVIMO IR ĮRENGIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų (toliau vadinama – SGG sistemos) projektavimo ir įrengimo taisyklės (toliau vadinama – Taisyklės) taikomos:

1.1. projektuojant ir statant naujus statinius;

1.2. rekonstruojamoms statinių dalims;

1.3. remontuojamoms statinių dalims, jei remontuojant statinius keičiamas ar kitaip daromas poveikis stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų išdėstymui ar apimčiai;

1.4. statiniams ar statinių dalims, keičiant jų naudojimo paskirtį.

2. Taisyklės nustato esminio statinio priešgaisrinės saugos reikalavimo įgyvendinimo būdą ir pagal reikalavimų pobūdį yra priskiriamos A kategorijos techninei specifikacijai [12.5.]. Taisyklės parengtos pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie standartus ir techninius reglamentus pateikimo tvarką, reikalavimus, Kiekviena prekė, įvežta iš Europos Bendrijos valstybės narės arba iš Europos ekonominės erdvės (EEE) sutartį pasirašiusios Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybės, gali būti be apribojimų teikiama į Lietuvos Respublikos rinką, jeigu ji buvo pagaminta Europos Sąjungos valstybėje narėje ar ELPA valstybėje teisėtai būdais arba teisėtai importuota į valstybę narę iš trečiųjų šalių ir ją leidžiama teikti į rinką toje valstybėje. Laisvo prekių judėjimo apribojimai pateisinami, jeigu neužtikrinamas lygiavertis įvairių susijusių teisėtų interesų apsaugos lygis.

3. Taisyklių reikalavimai yra privalomi visiems statybos proceso dalyviams, viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams (valdytojams ar naudotojams), taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veiklos principus statybos srityje nustato Statybos įstatymas [12.1.]. Statinių, kuriuose privaloma įrengti stacionariąsias gaisrų gesinimo sistemas (toliau vadinama – SGG sistemos), sąrašas pateiktas 1, 2, 3 lentelėse.

4. Be šių Taisyklių, būtina vadovautis teisės aktu, nustatančių esminius statinio reikalavimus (vieną, kelis ar visus) ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases, reikalavimais, normatyvinių statybos techninių, statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais ir SGG sistemų įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

5. Parenkant SGG sistemas ar atskirų jų įrenginių tipą, projektuojant ir įrengiant, vadovaujamasi Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. rugsėjo 16 d. reglamentu (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų [12.2], Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. gegužės 17 d. reglamentu (EB) Nr. 842/2006 dėl tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų [12.3] ir šių serijų standartų nuostatomis:

5.1. miltelių gesinimo sistemų LST EN 12416;

5.2. gesinimo dujomis sistemų LST EN 12094, LST ISO 14520;

5.3. purkštuvų sistemų LST EN 12845, LST EN 12259;

5.4. putų sistemų LST EN 13565;

5.5. žarnų sistemų LST EN 671.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

6. SGG sistemos projektuojamos taip, kad aptiktų gaisrą, perduotų pavojaus signalus kitoms inžinerinėms sistemoms ir jį užgesintų arba lokalizuotų gaisrą ir neleistų plisti, kol jam užgesinti bus panaudotos kitos priemonės. SGG sistemos valdymo ir rodymo įranga turi atitikti gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemos valdymo ir rodymo įrangai keliamus reikalavimus. SGG sistemos valdymo ir rodymo įrangos gaisro ir gedimo signalai turi būti perduodami į centralizuotą stebėjimo pultą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 78-4085 (2012-07-04), i. k. 112231GISAK0001-186

7. SGG sistemos, jų sudedamųjų dalių atitiktis vertinama pagal galiojančius statybos produktų ir kitų gaminių, medžiagų ir įrenginių atitiktį reglamentuojančius teisės aktus [12.13.].

8. Šios Taisyklės netaikomos sandėliams su kilnojamaisiais stelažais, kilnojamiesiems gaisrinės automatikos įrenginiams, taip pat specialiosios paskirties ir sprogstamųjų medžiagų gamybos ir sandėliavimo statiniuose įrengtoms SGG sistemoms, technologiniams įrenginiams, esantiems ne pastatuose, SGG sistemoms laivuose, orlaiviuose, transporto priemonėse, mobiliai priešgaisrinei įrangai.

9. SGG sistemų naudojimo metu, siekiant per visą ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę išlaikyti technines savybes, kurios lemia statinio atitiktį esminiam priešgaisrinės saugos reikalavimui [12.5.], turi būti vadovaujama gamintojo pateikta technine informacija, projektu ir įrangos naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

10. SGG sistemos turi būti įrengtos vadovaujantis projektu, kuris atitinka šių Taisyklių reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

11. Iki SGG sistemų priėmimo eksploatuoti techninei priežiūrai reikalingas veikimo išbandymų, reglamentuotų darbų tvarkaraštis turi būti suderintas naudotojo ir (ar) savininko, rangovo ir pridedamas prie SGG sistemų apžiūrėjimo ir išbandymo akto.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

II. NUORODOS

12. Taisyklėse pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

12.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#));

12.2. Europos Parlamento ir Tarybos 2009 m. rugsėjo 16 d. reglamentą (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

12.3. Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. gegužės 17 d. reglamentą (EB) Nr. 842/2006 dėl tam tikrų fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų;

12.4. Lietuvos standartą LST EN ISO 13943:2002 „Priešgaisrinė sauga. Terminai ir apibrėžimai (ISO 13943:2000)“;

12.5. statybos techninį reglamentą STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 422 (Žin., 2000, Nr. [17-424](#));

12.6. statybos techninį reglamentą STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704 (Žin., 2004, Nr. [23-720](#));

12.7. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymą Nr. 64 „Dėl Bendrųjų priešgaisrinės saugos taisyklių patvirtinimo ir kai kurių Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2005, Nr. [26-852](#));

12.8. statybos techninį reglamentą STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 242 (Žin., 2002, Nr. [60-2475](#));

12.9. *Neteko galios nuo 2010-01-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin. 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

12.10. Gaisrinės ir gelbėjimo technikos, gaisrinės saugos įrenginių ir priešgaisrinių priemonių, gaisrinės automatikos įrenginių privalomuosius saugos reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2002 m. rugpjūčio 8 d. įsakymu Nr. 378 „Dėl privalomųjų saugos reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [82-3531](#));

12.11. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės, patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2009 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 1-168;

12.12. Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklės, patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2009 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 1-168;

12.13. Reglamentuojamų statybos produktų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. D1-332 „Dėl Reglamentuojamų statybos produktų sąrašo“ (Žin., 2008, Nr. [74-2906](#));

12.14. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. 4-40 „Dėl elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklių ir Skirstyklų ir pastorių elektros įrenginių įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 24-936, Nr. 25, Nr. 26, Nr. 27).

III. REIKALAVIMAI SGG SISTEMOMS

13. Pastatų rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas, nustatomi tarp EI-M atsparumo ugniai priešgaisrinių sienų, atsižvelgiant į pastato atsparumo ugniai laipsnį [12.6.]. Pastatų, neatskirtų minėtomis priešgaisrinėmis sienomis, rodikliai (plotas, žmonių skaičius ir kt.) sumuojami.

14. Patalpų rodikliai (plotas, žmonių skaičius ir kt.), kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas, nustatomi tarp REI 60 atsparumo ugniai priešgaisrinių sienų arba EI 60 priešgaisrinių pertvarų ir REI 60 priešgaisrinių perdangų. Patalpų, neatskirtų minėtomis priešgaisrinėmis atitvaromis, atitinkami rodikliai sumuojami.

15. SGG sistemos neprojektuojamos:

15.1. pramoninėms ir degimo (džiovinimo) krosnims, druskos vonioms, lydymo katilams ar panašioms įrenginiams gesinti ir ten, kur nėra pavojaus gaisrui kilti (dušai, tualetai, uždaros laiptinės, ventiliatorinės (išskyrus ventiliatorines, kurios vėdina pagal sprogimo ir gaisro pavojų A sg ir B sg kategorijoms priskirtas patalpas, arba kai vėdinimo įrangoje naudojama daugiau kaip 200 l ypač degių ir labai degių skysčių);

15.2. patalpoms, kuriose vykdomi gamybos procesai, susiję su vandeniu, vertikalioms šachtoms (liftų ar techninės paskirties), kurių atitvarinės konstrukcijos yra iš ne žemesnės kaip A1 degumo klasės statybos produktų ir ne mažesnės kaip EI 60 atsparumo ugniai klasės;

15.3. patalpoms, kuriose saugomos ir naudojamos medžiagos, kurios sąveikaudamos su vandeniu gali sprogti, užsidegti arba sukelti kitą cheminę avariją.

16. Jeigu pastate įrengta SGG sistema, statinio laikančiųjų konstrukcijų atsparumas ugniai gali būti vertinamas atsižvelgiant į SGG sistemos poveikį jų apsaugai.

17. Įrengiant stacionarias gaisrų gesinimo vandeniu sistemas (toliau vadinama – SGGV sistemos) daugiaaukščiuose pastatuose, būtina numatyti perdangų hidroizoliaciją ir vandens nutekėjimą.

18. Kai gaisriniai čiaupai ar ritės prijungti prie SGGV sistemų, jų veikimo trukmė turi būti tokia pati kaip ir SGGV sistemų.

19. Jeigu patalpoje įrengti elektros įrenginiai yra mažesnės kaip IP 44 saugos laipsnio arba su atviromis, neizoliuotomis, elektros srovei laidžiomis dalimis [12.14.], SGGV sistemų veikimo schemoje turi būti numatyta galimybė išjungti elektros energijos tiekimą minėtiems elektros imtuvams iki gaisro gesinimo pradžios.

20. SGGV sistemų įrenginiams veikti reikalingos vandens atsargos turi būti saugomos atskiruose rezervuaruose. Leidžiama atsisakyti vandens atsargų saugojimo rezervuaruose, kai yra galimybė užtikrinti vandens tiekimą gaisrų gesinimo įrenginiams iš I kategorijos centralizuotos vandens tiekimo sistemos, kurios slėgis ir debitas užtikrina SGGV sistemų apskaičiuotus parametrus [12.12.]. Šiuo atveju vandens tiekimo įmonė įstatymų nustatyta tvarka turi nustatyti vandens tiekimo sąlygas ir prisiimti atsakomybę dėl vandens tiekimo užtikrinimo kilus gaisrui.

21. Stacionariųjų gaisrų gesinimo dujomis sistemų (toliau vadinama – SGGD sistemos) dujų atsargos turi būti ne mažesnės kaip 100 procentų nuo apskaičiuotų didžiausiai patalpai gesinti. Dujų atsargos gali būti saugomos atitinkamoje specializuotoje įmonėje, atliekančioje SGGD sistemų įrenginių techninę priežiūrą su sąlyga, kad yra galimybė ne ilgiau kaip per 24 val. – gyvenvietėse ir gamybos įmonėse, kurių gamyba pagal sprogo ir gaisro kilimo pavojų priskiriama A_{sg}, B_{sg} ir C_g kategorijoms, ne ilgiau kaip per 36 val. – gamybos įmonėse, kurių gamyba pagal gaisro kilimo pavojų priskiriama D_g ir E_g kategorijoms, ne ilgiau kaip per 72 val. – kaimo tipo gyvenvietėse ir žemės ūkio įmonėse, į objektą atvežti ir SGGD sistemas papildyti dujų atsargomis. Šio punkto nuostatos netaikomos, kai statinio naudotojas SGGD sistemas įrengia savanoriškai.

22. SGG sistemoms prilyginamos deguonies kontrolės sistemos, kurios aptarnaujamoje patalpoje užtikrina ne didesnę kaip 15 procentų deguonies koncentraciją. Deguonies kontrolės sistemos projektuojamos vadovaujantis gamintojo pateikta technine informacija.

23. SGG sistemos turi būti taip suprojektuotos ir įrengtos, kad, suveikus vienam sprinkleriui, pavojaus signalizavimo vožtuvas praneštų apie kilusį gaisrą. Laikas nuo sprinklerio suveikimo iki pavojaus signalizavimo vožtuvo išduodamo gaisro signalo neturi viršyti 1 min.

IV. STATINIŲ, KURIUOSE PRIVALOMA ĮRENGTI SGG SISTEMAS, SĄRAŠAS

24. Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas inžineriniuose statiniuose, išdėstyti 1 lentelėje:

1 lentelė. Inžineriniai statiniai

Eil. Nr.	Paskirtis	Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas			
		plotas (kv. m)	ilgis (m)	turis (kub. m)	kiti rodikliai
1.	Susisiekimo komunikacijos				

Eil. Nr.	Paskirtis	Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas			
		plotas (kv. m)	ilgis (m)	turis (kub. m)	kiti rodikliai
1.1.	kelių		≥ 1000		tuneliuose
1.2.	geležinkelių		≥ 1000		tuneliuose
2.	Inžineriniai tinklai				
2.1.	naftos tinklų			≥ 20000	antžeminiuose rezervuaruose, kai juose laikomų skysčių pliūpsnio temperatūra 120 °C ir didesnė
				≥ 10000	antžeminiuose rezervuaruose, kai juose laikomų skysčių pliūpsnio temperatūra iki 120 °C
		≥ 100			ypač degių ir labai degių skysčių siurblinėse
2.2.	elektros tinklų				kabelių inžineriniuose statiniuose, kai iki 1000 V įtampos kabeliai tiesiami virš aukštesnės kaip 1000 V įtampos kabelių neatskiriant jų EI-15 ir didesnio atsparumo ugniai pertvaromis
					pastotėse, kur nėra būdinčio personalo, ir automatizuotose hidroelektrinėse hidrogenatoriams ir oru aušinamiems sinchroniniams kompensatoriams gesinti
					pirmojo aukšto lygyje esančiose kamerose su transformatorinių arba keitiklių įrenginiais, pripildytais alyvos, kai bendras alyvos kiekis didesnis kaip 10 t; žemiau pirmojo aukšto lygio esančiose kamerose, kai bendras alyvos kiekis didesnis kaip 0,6 t
					kabelių instaliacinių kanalų gesinimui, kai viename instaliaciniame kanale daugiau kaip 15 vienetų vienfazių iki 250V įtampos elektros kabelių
					elektros transformatoriams, kurių galia viršija 60 MVA, gesinti

25. Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas pastatuose, išdėstyti 2 lentelėje:

2 lentelė. Pastatų rodikliai

Eil. Nr.	Paskirtis	Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas				
		plotas (kv. m)	kategorija pagal sprogo ar gaisro kilimo pavojų	žmonių skaičius (vnt.)	aukšto grindų altitudė nuo gaisrinių automobilių privažiavimo paviršiaus (m)	kiti rodikliai
1.	Gyvenamosios paskirties pastatai					
1.1.	gyvenamoji (daugiabučiai pastatai)				≥ 75	
1.2.	gyvenamoji (įvairioms socialinėms grupėms)				≥ 42	
2.	Negyvenamosios paskirties pastatai					
2.1.	viešbučių				$\geq 26,5$	
2.2.	administracinė				≥ 42	
2.3.	prekybos	≥ 750			≥ 9	
		≥ 2000				
2.4.	paslaugų			≥ 5000		
		≥ 2000	Cg			
2.5.	maitinimo			≥ 5000		
2.6.	transporto			≥ 5000		
		≥ 2000	Cg			
2.7.	garažų					mechanizuotose automobilių saugyklose
						automobilių saugyklose, įrengtose po tiltais
						naftos produktus gabenantiems automobiliams laikyti skirtose automobilių saugyklose
					≥ 7	automobilių saugyklose
						25 vietų ir daugiau požeminėse automobilių saugyklose

Eil. Nr.	Paskirtis	Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas				
		plotas (kv. m)	kategorija pagal sprogo ar gaisro kilimo pavojų	žmonių skaičius (vnt.)	aukšto grindų altitudė nuo gaisrinių automobilių privažiavimo paviršiaus (m)	kiti rodikliai
2.8.	gamybos, pramonės	≥ 2000	Cg			
		≥ 750	Asg ir Bsg			naftotiekių magistralių rezervuarų parkų siurblių pastatuose, kai siurblių našumas 1200 kub. m/h
		≥ 100				bunkeriuose, kuriuose surenkamos degiosios atliekos
		≥ 2000	Cg			
2.9.	sandėliavimo					pastatuose, kuriuose prekės ir medžiagos laikomos aukštybiniuose stelažuose (lentynose), kai prekių sandėliavimo aukštis viršija 5,5 m
		≥ 750	Asg ir Bsg			
		≥ 2000	Cg			
		≥ 750				pastatuose, kuriuose laikomi kaučiuko, gumos ir šių medžiagų techniniai gaminiai
		≥ 750				pastatuose, kuriuose laikomi vaistų ir reaktyvų gaminiai
		≥ 750				pastatuose, kuriuose taroje laikomi naftos ir jos produktų gaminiai
		≥ 500				pastatuose, kuriuose taroje laikomi naftos ir jos produktų gaminiai, kurių pliūpsnio temperatūra ≤ 120 °C
2.10.	kultūros			≥ 5000		
					≥ 42	
2.11.	mokslo, gydymo, poilsio, specialioji				≥ 42	
				≥ 5000		
2.12.	sporto, religinė			≥ 5000		
3.	kita			≥ 1000		

26. Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas patalpose, išdėstyti 3 lentelėje:

3 lentelė. Patalpų rodikliai

Eil. Nr.	Paskirtis	Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas			
		plotas (kv. m)	kategorija pagal sprogimo ar gaisro kilimo pavojų	žmonių skaičius (vnt.)	kiti rodikliai
1.	Negyvenamosios paskirties patalpos				
1.1.	prekybos	≥ 1500			išskyrus nedegių medžiagų parduotuves
1.2.	paslaugų	≥ 2000	Cg	≥ 5000	
1.3.	maitinimo			≥ 5000	
1.4.	transporto	≥ 2000	Cg	≥ 5000	
1.5.	garažų	≥ 1000			antžeminėse C2 ir C3 gaisrinio pavojingumo klasės automobilių saugyklose
		≥ 2000			antžeminėse C1 gaisrinio pavojingumo klasės automobilių saugyklose
		≥ 3000			antžeminėse II atsparumo ugniai laipsnio C0 gaisrinio pavojingumo klasės automobilių saugyklose
		≥ 5000			antžeminėse I atsparumo ugniai laipsnio C0 gaisrinio pavojingumo klasės automobilių saugyklose
					25 vietų ir daugiau požeminėse automobilių saugyklose
		≥ 2000	Cg		
1.6.	gamybos	≥ 100			ypač degių, labai degių medžiagų (dažų, ir kt.) ruošimo patalpose
			Cg, Dg ar Eg		dažymo, lakavimo technologiniams įrenginiams gesinti
		≥ 750	Asg ir Bsg		
		≥ 100			gamybinėse dirbtuvėse, kurios yra teatruose
		≥ 700	Cg		patalpose, kurios yra rūsyje ar cokoliniame aukšte
		≥ 500			patalpose, kuriose pilstomi ir fasuojami naftos produktai
		≥ 100			naftos produktų gamybos patalpose, kurių pliūpsnio temperatūra $\leq 120^\circ$
		≥ 2000	Cg		
		≥ 100			celiulioido, plunksnų ir kitų degių medžiagų apdorojimo, natūralių kailių ir jų gaminių patalpose
1.7.	sandėliavimo				patalpose, kuriose prekės ir medžiagos laikomos aukštybiniuose stelažuose (lentynose), kai prekių sandėliavimo aukštis viršija 5,5 m

Eil. Nr.	Paskirtis	Rodikliai, kuriuos viršijus privaloma įrengti SGG sistemas			
		plotas (kv. m)	kategorija pagal sprogimo ar gaisro kilimo pavojų	žmonių skaičius (vnt.)	kiti rodikliai
		≥ 700	Cg		patalpose, kurios yra rūsyje ar cokoliniame aukšte
		≥ 750	Asg ir Bsg		
		≥ 2000	Cg		
		≥ 700		≥ 3000	po sporto statinių atviromis tribūnomis
					po K1 ir žemesnių konstrukcijų gaisrinio pavojingumo klasės sporto statinių tribūnomis
			Cg	≥ 800	dengtuose sporto pastatuose
		≥ 750			kaučiuko, gumos ir šių medžiagų techninių gaminių patalpose
		≥ 500			ypač degių, labai degių ir degių skysčių patalpose
		≥ 100		≥ 600	spektaklių drabužių laikymo patalpose ir dekoracijų sandėliuose
		≥ 100		≥ 600	teatrų scenose
1.8.	kultūros				archyvų ilgalaikio dokumentų saugojimo saugyklose
		≥ 100			degių muziejinių vertybių saugyklose, muziejų fonduose
		≥ 300			kino studijų filmavimo cechuose ir televizijos studijose
		≥ 1000			parodose, kuriose eksponuojamos ypač degios, labai degios ir degios medžiagos
1.9.	mokslo, gydymo, poilsio, specialioji, religinė, kita			≥ 5000	
1.10.	sporto			≥ 5000	
2.	kita			≥ 1000	

Papildyta priedu:

TAR pastaba. Taisyklės dėstomos nauja redakcija.

Nr. [1-168](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 63-2538 (2009-05-30), i. k. 109231GISAK0001-168

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2007 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-66
(Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2009 m. gegužės 22 d.
įsakymo Nr. 1-168 redakcija)

GAISRO APTIKIMO IR SIGNALIZAVIMO SISTEMŲ PROJEKTAVIMO IR ĮRENGIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės (toliau vadinama – Taisyklės) taikomos:

1.1. projektuojant ir statant naujus statinius;

1.2. rekonstruojamoms statinių dalims;

1.3. remontuojamoms statinių dalims, jei remontuojant statinius keičiamas ar kitaip daromas poveikis gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų (toliau vadinama – GAS sistemos) išdėstymui ar apimčiai.

1.4. statiniams ar statinių dalims, keičiant jų naudojimo paskirtį.

Papildyta punktu:

Nr. [1-186](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 78-4085 (2012-07-04), i. k. 112231GISAK0001-186

2. Taisyklės nustato esminio statinio priešgaisrinės saugos reikalavimo įgyvendinimo būdą ir pagal reikalavimų pobūdį yra priskiriamos A kategorijos techninei specifikacijai [10.2.]. Taisyklės parengtos pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie standartus ir techninius reglamentus pateikimo tvarką, reikalavimus. Kiekviena prekė, įvežta iš Europos Bendrijos valstybės narės arba iš Europos ekonominės erdvės (EEE) sutartį pasirašiusios Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybės, gali būti be apribojimų teikiama į Lietuvos Respublikos rinką, jeigu ji buvo pagaminta Europos Sąjungos valstybėje narėje ar ELPA valstybėje teisėtais būdais arba teisėtai importuota į valstybę narę iš trečiųjų šalių ir ją leidžiama teikti į rinką toje valstybėje. Laisvo prekių judėjimo apribojimai pateisinami, jeigu neužtikrinamas lygiavertis įvairių susijusių teisėtų interesų apsaugos lygis.

3. Taisyklių reikalavimai yra privalomi visiems statybos proceso dalyviams, viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams (valdytojams ar naudotojams), taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veiklos principus statybos srityje nustato Statybos įstatymas [10.1.].

4. Be šių Taisyklių, būtina vadovautis teisės aktų, nustatančių esminius statinio reikalavimus (vieną, kelis ar visus) ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases, reikalavimais, normatyvinių statybos techninių, statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais ir GAS sistemų įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

5. GAS sistema projektuojama taip, kad aptiktų gaisrą ankstyvojoje stadijoje ir perduotų reikiamus valdymo ir pavojaus signalus kitoms inžinerinėms sistemoms.

6. Šios Taisyklės nustato GAS sistemų naujo įrengimo, esamų sistemų rekonstravimo, remonto, statinio konstrukcijų, kurios reikalingos GAS sistemų tinkamam veikimui užtikrinti, reikalavimus. Žmonių išpėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemos projektuojamos vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.01.04:2004 [10.3.], LST EN 60849, LST EN 54 serijos standartais ir šių Taisyklių reikalavimais.

7. Taisyklės netaikomos sandėliams su kilnojamaisiais stelažais, kilnojamiesiems gaisrinės automatikos įrenginiams ir sprogstamųjų medžiagų gamybos ir sandėliavimo statiniuose įrengtoms GAS sistemoms, GAS sistemoms laivuose, orlaiviuose, transporto priemonėse, mobiliai priešgaisrinei įrangai, išskyrus atvejus, nurodytus Taisyklėse.

8. GAS sistemos turi būti įrengtos vadovaujantis šių Taisyklių reikalavimais ir atitikti projektą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

9. Iki GAS sistemos priėmimo eksploatuoti techninei priežiūrai reikalingas veikimo išbandymų, reglamentuotų darbų tvarkaraštis turi būti suderintas su naudotoju, rangovu ir pridedamas prie GAS sistemų apžiūrėjimo ir išbandymo akto.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

II. NUORODOS

10. Taisyklėse pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

10.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#));

10.2. statybos techninį reglamentą STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 422 (Žin., 2000, Nr. [17-424](#));

10.3. statybos techninį reglamentą STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704 (Žin., 2004, Nr. [23-720](#));

10.4. statybos techninį reglamentą STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 242 (Žin., 2002, Nr. [60-2475](#));

10.5. *Neteko galios nuo 2010-01-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

10.6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimą Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#));

10.7. Reglamentuojamų statybos produktų sąrašą patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. D1-332 „Dėl Reglamentuojamų statybos produktų sąrašo“ (Žin., 2008, Nr. [74-2906](#));

10.8. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. 4-40 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklių ir Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 24-936, Nr. 25, Nr. 26, Nr. 27).

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

11. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos:

Gaisro pavojaus signalas – šviesos, garso arba kitoks pranešimas apie gaisrą.

GAS sistemos spindulys – laidai arba kabeliai, nutiesti nuo gaisro detektorių iki sujungimo dėžutės ar kontrolės prietaiso.

Sujungimo linija – laidai arba kabeliai, nutiesti nuo sujungimo dėžutės ar kontrolės prietaiso iki GAS sistemos valdymo ir rodymo įrangos arba tarp jų.

Zona – saugomų patalpų dalis, kuri gali funkcionuoti atskirai nuo bet kurių kitų dalių. Funkcijos gali būti, pavyzdžiui: gaisro kilimo indikavimas (aptikimo zona), gaisro pavojaus signalo perdavimas (ispėjimo zona). Skirtingų funkcijų zonos nebūtinai turi būti vienodos (sutapti).

Linijinis optinis dūmų detektorius – tiesinis detektorius, naudojantis skleidžiamą šviesos spindulį.

A tipo GAS sistema – adresuojama GAS sistema, kurios atitiktis vertinama pagal galiojančius LST EN 54 serijos standartus.

K tipo GAS sistema – spindulinė GAS sistema, kurios atitiktis vertinama pagal galiojančius LST EN 54 serijos standartus.

M tipo GAS sistema – sujungta apsaugos sistema ir GAS sistema, kurios valdymo ir rodymo įrangos atitiktis vertinimas pagal galiojančių LST EN 54 serijos standartų reikalavimus neprivalomas, tačiau jos naudojimo rizika priklauso GAS sistemos naudotojui.

Elektros grandinė – tarpusavyje sujungtų kabelių, detalių ir sudėtinių dalių rinkinys, įjungtas į valdymo ir rodymo įrenginį taip, kad vienintelis ryšio būdas su kitomis GAS sistemos dalimis galimas tik per valdymo ir rodymo įrenginį. Elektros grandinė gali būti sujungta su valdymo ir rodymo įrenginiu daugiau nei vienu ryšiu (kaip kilpos grandinėje, įjungtoje į valdymo ir rodymo įrenginį iš abiejų galų). Jei du ar daugiau kabelių yra kartu sujungti valdymo ir rodymo įrenginio viduje ir nėra galimybės jų valdyti atskirai, tai jie yra tos pačios elektros grandinės dalis.

Klaidingas pavojaus signalas – gaisro pavojaus signalas, sukeltas kitų nei gaisras priežasčių.

Trikis (gedimas) – sutrikimas GAS sistemoje, keliantis pavojų tinkamam jos veikimui.

Naudotojas – statinio savininkas arba kitas fizinis ar juridinis asmuo, kuris naudoja statinį (jo dalį) pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, administracinius aktus, sutartis ar teismo sprendimus.

Ankstyvoji stadija – stadija nuo gaisro kilimo pradžios iki jo pastebėjimo, kai jį galima užgesinti parankinėmis priemonėmis.

12. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, pateiktas LST EN ISO 13943 ir LST EN 54 serijos standartuose.

IV. PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI

13. Gaisro detektorių skaičius nustatomas atsižvelgiant į gaisro aptikimo būtinumą visame saugomos patalpos plote (zonose), o liepsnos detektorių – atsižvelgiant į gaisro aptikimo būtinumą įrenginiuose ir atvirose teritorijose.

14. GAS sistemos tipas nustatomas pagal pastatų, statinių ir patalpų paskirtį ir saugomus plotus, vadovaujantis šių Taisyklių priedo reikalavimais.

15. Kai pastate, patalpoje įrengiamos aktyviosios gaisro stabdymo sistemos (stacionariosios gaisrų gesinimo, mechaninio priešdūminio vėdinimo, žmonių išpėjimo apie gaisrą, evakuacijos valdymo [10.3.], ugniagesių liftai), pastate ar patalpoje turi būti įrengiama GAS sistema, kad būtų užtikrintas šių sistemų veikimas. GAS sistema įrengiama visame pastate, jei aktyviosios gaisro stabdymo sistemos yra skirtos pastato priešgaisrinei saugai užtikrinti, atitinkamai GAS sistema įrengiama patalpoje, jei aktyviosios gaisro stabdymo sistemos (išskyrus stacionariąsias gaisro gesinimo sistemas) skirtos pavienėms patalpoms.

16. Statiniuose ir patalpose valdymo signalus aktyviosioms gaisro stabdymo sistemoms gali perduoti stacionarioji gaisrų gesinimo sistema. Šiuo atveju GAS sistemos įrengti nebūtina, tačiau stacionariosios gaisrų gesinimo sistemos valdymo ir rodymo įranga turi atitikti GAS sistemos valdymo ir rodymo įrangai keliamus reikalavimus.

17. Jei GAS sistema skirta stacionarioms gaisrų gesinimo, mechaninio priešdūminio vėdinimo, žmonių išpėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemoms, ugniagesių liftams valdyti, kiekviena saugomos patalpos vieta turi būti saugoma ne mažiau kaip dviem gaisro detektoriais ir jie turi būti skirtinguose spinduliuose. Šiame punkte pateikti reikalavimai gali būti netaikomi, kai naudojamos adresuojamos GAS sistemos.

18. Gyvenamosios paskirties pastatuose, kuriuose GAS sistema skirta mechaniniam priešdūminiam vėdinimui, ugniagesių liftams valdyti, kiekviena aukštų koridorių arba vestibulių

vieta saugoma ne mažiau kaip dviem gaisro detektoriais ir jie turi būti skirtinguose spinduliuose. Šis reikalavimas gali būti netaikomas, kai naudojamos adresuojamos GAS sistemos.

19. Natūralaus dūmų vėdinimo sistemų elektros imtuvai blokuojami su GAS sistemų įrenginiais. Šiuo atveju elektros imtuvų valdymas turi būti nuo dviejų gaisro detektorių, esančių skirtinguose spinduliuose. Saugoti tą patį plotą dviem gaisro detektoriais nebūtina. Šiame punkte pateikti reikalavimai gali būti netaikomi, kai naudojamos adresuojamos GAS sistemos.

20. Dūmų ir šilumos detektoriai įrengiami palubėje. Atstumas nuo sienos iki detektorių turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m. Kai detektoriai negali būti įrengiami ant lubų, jie įtaisomi ant sienų, sijų ir kolonų. Pastatuose su stoglangiais detektorius leidžiama kabinti po denginiais ant lynų. Kiekvienas detektorius turi būti tvirtinamas priemonėmis, užtikrinančiomis jų lygiagretumą su saugomos patalpos grindimis. Tuomet detektoriai turi būti įrengti ne didesniu kaip 0,4 m atstumu nuo lubų. Stoglangiai, kurių tūris, išmatuotas virš lubų lygio, viršija 10 kub. m, turi būti kontroliuojami detektoriais, nebent atstumas nuo lubų lygio iki stoglangio viršaus neviršija 0,3 m.

21. Dūmų ir šilumos detektorius būtina įrengti kiekviename lubų plote, kurį riboja statybinės konstrukcijos (sijos, plokščių briaunos ir pan.), išsikišančios iš lubų plokštumos 0,4 m ir daugiau. Jei lubose yra išsikišančių dalių, kurių aukštis nuo 0,08 iki 0,4 m, detektoriaus saugomas plotas sumažėja 25 proc.

22. Jei saugomoje patalpoje yra 0,75 m pločio lataų, išsiskiriančių technologinių aikštelių, vėdinimo ortakų, kitų aklinų konstrukcijų ar įrenginių, kurių apatinė dalis nutolusi nuo lubų daugiau kaip 0,4 m ir jie įrengti didesniame kaip 0,7 m aukštyje nuo grindų, papildomai po jais būtina įrengti gaisro detektorius.

23. Patalpose, kuriose yra kabamosios lubos, virš jų, tose vietose, kuriose gali kilti ir išplisti gaisras (prie perdangos, denginio erdvėje virš kabamųjų lubų ir po jomis (prie kabamųjų lubų, patalpoje), turi būti įrengiami gaisro detektoriai. Įrengus detektorių virš kabamųjų lubų, būtina išvesti šviesos signalą po kabamosiomis lubomis detektoriaus pastatymo vietoje ir numatyti galimybę detektoriaus techninei priežiūrai. Leidžiama detektorių virš kabamųjų lubų neįrengti, jei erdvė tarp kabamųjų lubų ir perdangos ar denginio mažesnė kaip 0,4 m, neatsižvelgiant į statybos produktų, esančių toje erdvėje, degumo klasę, arba kai erdvėje virš kabamųjų lubų, neatsižvelgiant į atstumą nuo lubų iki perdangos, naudojami statybos produktai, kurių degumo klasė ne žemesnė kaip B-s1, d0, vamzdinių šilumos izoliacijos degumo klasė ne žemesnė kaip BL ir tiesiami nedegūs [10.3.] arba B 1 ca [10.3.] elektros kabeliai.

Šio punkto nuostatos taip pat taikytinos erdvėms tarp paaukštintų grindų ir perdangos.

24. Gaisro detektorius reikia įrengti kiekviename patalpos plote, kurį riboja stelažai, įrenginiai ir statybinės konstrukcijos, kurių viršutinės dalys nuo lubų plokštumos yra nutolusios 0,6 m ir mažiau.

25. Gaisro detektoriai parenkami ir naudojami pagal jų techninius duomenis, reglamentuotus galiojančiuose LST EN 54 serijos standartuose, ir gamintojo pateikiamų techninių dokumentų reikalavimus.

26. GAS sistema, jos sudedamųjų dalių atitiktis vertinama pagal galiojančius statybos produktų, kitų gaminių ir įrenginių atitiktį reglamentuojančius teisės aktus [10.7.].

27. Vieno spindulio gaisro detektoriais turi būti saugomos ne daugiau kaip penkios gretimos patalpos, esančios viename aukšte. Vieno spindulio gaisro detektoriais pagalbinuose ir negyvenamuosiuose pastatuose, išskyrus A_{sg} ir B_{sg} kategorijų gamybos ir sandėliavimo patalpas, leidžiama saugoti iki 10 patalpų, esančių viename aukšte ir turinčių išėjimą į bendrą koridorių. Naudojant adresuojamas GAS sistemas, leidžiama viena kilpa saugoti patalpas, esančias skirtinguose aukštuose, įrengiant izoliatorius kas 32 detektorius ir tarp aukštų. Didžiausias saugomas plotas, detektorių skaičius vienoje kilpoje nustatomas vadovaujantis GAS sistemos įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

28. Gaisro detektorių skaičius viename spindulyje nustatomas atsižvelgiant į GAS sistemos valdymo įrangos techninius duomenis.

29. Vienoje patalpoje įrengiamų detektorių skaičius turi atitikti šių Taisyklių, LST EN 54 serijos standartų, detektorių techninių dokumentų ir šių Taisyklių priedo reikalavimus.

30. Vienbučiuose–dvibučiuose ir daugiabučiuose gyvenamosios paskirties namuose turi būti įrengiami autonominiai dūmų signalizatoriai. Patalpose, kuriose įrengta GAS sistema, autonominių dūmų signalizatorių įrengti nebūtina.

V. DŪMŲ DETEKTORIAI

31. Vieno dūmų detektoriaus saugomas plotas, didžiausias atstumas tarp dūmų detektorių ir atstumas tarp dūmų detektoriaus ir sienos nustatomi pagal 1 lentelę, tačiau neviršijant dydžių, nurodytų kartu su dūmų detektoriais pateikiamuose gamintojo dokumentuose.

1 lentelė. Dūmų detektorių išdėstymo reikalavimai

Detektoriaus įrengimo aukštis h (m) matuojant nuo patalpos grindų iki lubų	Vieno detektoriaus saugomas plotas (kv. m)	Didžiausias atstumas (m)	
		tarp detektorių	nuo detektoriaus iki sienos
$h \leq 3,5$	$\leq 80,0$	9,0	4,5
$3,5 < h \leq 6,0$	$\leq 70,0$	8,5	4,0
$6,0 < h \leq 10,0$	$\leq 65,0$	8,0	4,0
$10,0 < h \leq 12,0$	$\leq 55,0$	7,5	3,5

32. Ne didesnio kaip 3 m pločio ir iki 3,5 m aukščio patalpose atstumą tarp dūmų detektorių leidžiama padidinti iki 15 m. Erdvėse virš kabamųjų lubų arba po pakeltomis grindimis atstumą tarp dūmų detektorių galima padidinti 1,5 karto.

VI. ŠILUMOS DETEKTORIAI

33. Vieno šilumos detektoriaus saugomas plotas, didžiausias atstumas tarp šilumos detektorių ir atstumas tarp šilumos detektoriaus ir sienos nustatomi pagal 2 lentelę, tačiau neviršijant dydžių, nurodytų kartu su šilumos detektoriais pateikiamuose gamintojo dokumentuose.

2 lentelė. Šilumos detektorių išdėstymo reikalavimai

Detektoriaus įrengimo aukštis h (m) matuojant nuo patalpos grindų iki lubų	Vieno detektoriaus saugomas plotas (kv. m)	Didžiausias atstumas (m)	
		tarp detektorių	nuo detektoriaus iki sienos
$h \leq 3,5$	$\leq 25,0$	5,0	2,5
$3,5 < h \leq 6,0$	$\leq 20,0$	4,5	2,0
$6,0 < h \leq 8,0$	$\leq 15,0$	4,0	2,0

34. Ne didesnio kaip 3 m pločio ir iki 3,5 m aukščio patalpose atstumą tarp šilumos detektorių leidžiama padidinti iki 8 m. Erdvėse virš kabamųjų lubų arba po pakeltomis grindimis atstumą tarp šių detektorių galima padidinti 1,5 karto.

VII. LINIJINIAI OPTINIAI DŪMŲ DETEKTORIAI

35. Linijinio optinio dūmų detektoriaus siūstuvai ir imtuvai gali būti įrengiami ant sienų, pertvarų, kolonų ir kitų vertikalių konstrukcijų. Linijinio optinio dūmų detektoriaus sklaidžiamo spindulio optinė ašis nuo lubų turi būti nutolusi ne daugiau kaip 0,6 m.

36. Didžiausias atstumas tarp linijinių optinių dūmų detektorių optinių ašių ir atstumas tarp detektoriaus optinės ašies ir sienos nustatomi pagal 3 lentelę, tačiau neviršijant dydžių, nurodytų kartu su linijiniais optiniais dūmų detektoriais pateikiamuose gamintojo dokumentuose.

3 lentelė. Linijinių optinių dūmų detektorių išdėstymo reikalavimai

Detektoriaus įrengimo aukštis h (m) matuojant nuo patalpos grindų iki lubų	Didžiausias atstumas (m)	
	tarp gretimų detektorių optinių ašių	tarp detektoriaus optinės ašies ir sienos
$h \leq 3,5$	15,0	7,5
$3,5 < h \leq 6,0$	15,0	7,5
$6,0 < h \leq 10,0$	10,0	5,0
$6,0 < h \leq 12,0$	9,0	4,5

37. Atstumas nuo linijinio optinio dūmų detektoriaus siųstuvo iki imtuvo nustatomas pagal detektoriaus gamintojo pateiktus atitiktą patvirtinančius ir naudojimo techninius dokumentus.

38. Patalpose, kurių aukštis neviršija 24 m, linijiniai optiniai dūmų detektoriai gali būti įrengiami dviem lygiais. Detektorių išdėstymo reikalavimai pateikti 4 lentelėje.

4 lentelė. Linijinių optinių dūmų detektorių išdėstymo dviem lygiais reikalavimai

Detektoriaus įrengimo aukštis h (m) matuojant nuo patalpos grindų iki lubų	Detektoriaus įrengimo lygis	Detektoriaus įrengimo lygio aukštis (m) ne daugiau kaip	Didžiausias atstumas (m)	
			tarp gretimų detektorių optinių ašių (m)	tarp detektoriaus optinės ašies ir sienos (m)
$12,0 < h \leq 24,0$	1	2,0*	9,0	4,5
	2	0,6**		

* – matuojant nuo patalpoje esančių medžiagų aukščiausio paviršiaus, kuris neturi viršyti 9 m;

** – matuojant nuo perdangos, denginio.

VIII. LIEPSNOS DETEKTORIAI

39. Liepsnos detektoriai įrengiami ant lubų, sienų ir kitų statybinių konstrukcijų, įrenginių. Kiekvieną saugomo ploto tašką būtina saugoti ne mažiau kaip dviem detektoriais.

40. Liepsnos detektoriai į liepsną gali reaguoti greičiau negu šilumos ar dūmų detektoriai, todėl jų panaudojimo tikslingumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į galimą gaisro scenarijų, o ypač į degimo produktus, kurie išsiskirs gaisro pradžioje.

41. Liepsnos detektoriai įrengiami dideliems atviriems sandėlių plotams arba miško medžiagų sandėliams saugoti. Taip pat jie tinka vietinei didesnio pavojaus teritorijai, kur liepsna gali išplisti labai greitai, pvz., ties degių skysčių siurbliais, sklendėmis ar vamzdynais, arba patalpų, kuriose yra plonų, į viršų nukreiptų konstrukcijų ar gaminių iš lengvai užsidegančių medžiagų (pvz., plokščių arba aliejinės tapybos paveikslų), gaisro signalizacijai.

42. Liepsnos detektoriai parenkami ir projektuojami vadovaujantis šių Taisyklių, LST EN 54 serijos standartų reikalavimais ir kartu su įrenginiais pateikiamais gamintojo dokumentais.

IX. RANKA VALDOMI PAVOJAUS SIGNALIZAVIMO ĮTAISAI

43. Ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai įrengiami, kad perduotų gaisro signalą.

44. Ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai įrengiami pastato viduje ir jo išorėje, ant sienų ir konstrukcijų, 1,5 m aukštyje nuo grindų ar žemės paviršiaus.

45. Pastato viduje ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai turi būti įrengiami prie evakuacinių išėjimų, ne toliau kaip 3 m nuo durų angos, laiptų aikštelėse, vestibuluose, koridoriuose, praeigose ir kitose lengvai prieinamose evakuacijos kelių vietose, o prireikus – atskirose patalpose. Didžiausias atstumas nuo toliausios žmonių buvimo vietos pastatuose iki artimiausio ranka valdomo pavojaus signalizavimo įtaiso neturi viršyti 30 m, išorėje šis atstumas gali būti padidintas iki 100 m.

46. Išorėje ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai įrengiami:

46.1. pagal sprogimo ir gaisro pavojų priskiriamuose Asg ir Bsg kategorijoms statiniuose – pagal statinių perimetrą, prie įėjimų – ne rečiau kaip kas 100 m;

46.2. naftos produktų rezervuarų parkuose ir naftos produktų, laikomų taroje, atvirose aikštelėse – pagal pylimo juostos (atitvarinės sienos) perimetrą, ne rečiau kaip kas 150 m, kai naftos produktų pliūpsnio temperatūra aukštesnė negu 120 °C, ir ne rečiau kaip kas 100 m – kitų naftos produktų saugojimo vietose;

46.3. prie naftos produktų perpylimo estakadų galų ir pagal jų ilgį – ne rečiau kaip kas 100 m. bet ne mažiau kaip du įtaisai (prie estakados kopėčių);

46.4. pagal sprogimo ir gaisro pavojų priskiriamuose Asg, Bsg ir Cg kategorijoms technologiniuose įrenginiuose – pagal jų perimetrą, ne rečiau kaip kas 100 m;

46.5. ne toliau kaip 5 m nuo naftos produktų rezervuarų žemės pylimo juostos arba įrenginio išorinių ribų.

47. Į gaisro signalizacijos spindulį jungiami ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai turi kontroliuoti patalpas, esančias tame pačiame aukšte.

48. Ranka valdomi pavojaus signalizavimo įtaisai jungiami į atskirą gaisro signalizacijos spindulį. Šiame punkte pateikti reikalavimai gali būti netaikomi, kai naudojamos adresuojamos GAS sistemos.

X. AUTONOMINIAI DŪMŲ SIGNALIZATORIAI

49. Autonominiai dūmų signalizatoriai, kai jų veikimo zonoje atsiranda dūmų, turi skleisti garsinį pavojaus signalą. Įrengiant ir eksploatuojant autonominius dūmų signalizatorius būtina vadovautis LST EN 14604 serijos standartų reikalavimais, šiomis Taisyklėmis ir gamintojo parengta autonominių dūmų signalizatorių naudojimo instrukcija (joje nurodyta, kaip signalizatorius turi būti tvirtinamas, prijungiamas arba keičiamas jo maitinimo elementas). Autonominių dūmų signalizatorių išdėstymo reikalavimai pateikti 5 lentelėje.

5 lentelė. Patalpos, kuriose privaloma įrengti autonominius dūmų signalizatorius

Eil. Nr.	Patalpos pavadinimas [10.6.]	Autonominių dūmų signalizatorių įrengimas
1.	Daugiabučių gyvenamųjų namų patalpos	+
2.	Vienbučių–dvibučių, gyvenamųjų namų patalpos	+
3.	Poilsio paskirties pastatų patalpos (kempingai, vasarnamiai, medžioklės nameliai ir pan.):	+
4.	Statybinio vagonėlio patalpos	+

50. Įrengiant GAS sistemas, papildomai įrengti autonominius dūmų signalizatorius, nebūtina.

51. Autonominiai dūmų signalizatoriai gali būti neįrengiami patalpose, kuriose žemas gaisro kilimo pavojus (dušai, tualetai ir pan.). Vertinant riziką, atsižvelgiama į užsidegimo tikimybę, ugnies plitimo židinio patalpoje tikimybę, ugnies plitimo už gaisro židinio patalpos tikimybę, gaisro pasekmes (mirtis, sužalojimas, turto netektis, žala aplinkai), kitų priešgaisrinės apsaugos būdų buvimą.

52. Patalpoje turi būti įrengiamas ne mažiau kaip vienas autonominis dūmų signalizatorius. Koridoriuje, jei jis ilgesnis kaip 12 m, turi būti įrengti ne mažiau kaip du signalizatoriai (abiejuose koridoriaus galuose).

53. Maksimalus vieno autonominio dūmų signalizatoriaus saugomas plotas nustatomas pagal gamintojo reikalavimus, bet ne didesnis kaip 60 kv. m.

54. Autonominis dūmų signalizatorius turi būti montuojamas patalpos centre ant lubų arba kuo arčiau centro, bet ne arčiau kaip 20 cm nuo sienų.

55. Nesant techninės galimybės įrengti autonominius dūmų signalizatorius ant lubų, juos galima tvirtinti prie sienos 10–15 cm atstumu nuo lubų, bet ne arčiau kaip 20 cm nuo sienų kampo.

56. Jei patalpoje lubos yra nuožulnios arba stogas dvišlaidis, autonominiai dūmų signalizatoriai įrengiami ne toliau kaip 0,9 m nuo aukščiausio lubų (pastogės) taško.

57. Patalpose, kuriose išsiskiria degimo produktų dalelių, autonominius dūmų signalizatorius reikia įrengti 6 m atstumu, o nesant tokios galimybės – kuo toliau nuo minėtų dalelių šaltinių.

58. Autonominiai dūmų signalizatoriai turi būti keičiami naujais ne vėliau kaip praėjus 10 metų po jų pirminio apžiūrėjimo ir išbandymo po įrengimo.

XI. APARATŪRA, ĮRENGINIAI IR JŲ IŠDĖSTYMAS

59. Projektuojant A ir K tipų GAS sistemas, numatoma ne mažesnė kaip 10 proc. spindulių arba adresų atsarga. Projektuojant M tipo GAS sistemas spindulių atsargų numatyti neprivaloma.

60. Pastatuose, kurių patalpose, vadovaujantis šių Taisyklių priedo reikalavimais, būtina įrengti A arba K tipo GAS sistemas arba jose įrengtoms automatinėms gaisro gesinimo, dūmų vėdinimo, žmonių įspėjimo apie gaisrą ir evakuacijos valdymo sistemoms ir kitiems gaisrinės automatikos įrenginiams būtini valdymo signalai, M tipo GAS sistemas įrengti draudžiama.

61. Į M tipo GAS sistemą galima jungti ne daugiau kaip tris gaisro aptikimo spindulius su sąlyga, kad centralizuoto stebėjimo pulte bus išskirtos apsaugos ir gaisro signalizacijos.

62. GAS sistemų valdymo ir rodymo įranga turi būti įrengiama GAS sistemos kontroliuojamose patalpose, kuriose budima visą parą (gaisriniame poste). Šio punkto nuostatos netaikomos GAS sistemoms, kurių gaisrų ir gedimo signalai perduodami į centralizuotą stebėjimo pulką. Taisyklių priede nurodytų A ir K tipų GAS sistemos turi būti sujungtos su centralizuotu stebėjimo pultu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4085 (2012-07-04), i. k. 112231GISAK0001-186

63. Centralizuotas stebėjimo pultas turi būti įrengiamas įmonių, įstaigų ir organizacijų patalpose, kuriose visą parą budintis personalas registruoja GAS sistemų gaisro ir gedimo signalus ir apie gaisrą GAS kontroliuojamose patalpose informuoja priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 78-4085 (2012-07-04), i. k. 112231GISAK0001-186

64. Patalpose, kuriose nėra budėtojo, būtina numatyti priemones, neleidžiančias pašaliniais asmenimis patekti prie GAS sistemos valdymo ir rodymo įrangos. Kai nėra budėtojo, rengiant A ir K tipo GAS sistemas, valdymo ir rodymo įranga turi būti įrengiama į pavojaus signalus reaguojančiam personalui be kliūčių prieinamoje vietoje (pvz., pirmo aukšto vestibulis).

65. GAS sistemų valdymo ir rodymo įrangą draudžiama įrengti pagal sprogimo ir gaisro pavojų priskiriamuose A_{sg} ir B_{sg} kategorijoms patalpose. Ją būtina įrengti sprogimo ir gaisro atžvilgiu nepavojingose patalpose ant sienų, pertvarų, konstrukcijų, pagamintų iš ne žemesnės kaip A₂ degumo klasės statybos produktų.

66. GAS sistemos valdymo ir rodymo įranga įrengiama 0,8–1,8 m aukštyje nuo patalpos grindų, ant stovo arba sienos.

67. Patalpos, kuriose nuolat budima (gaisrinis postas), plotas turi atitikti reikalavimus, taikomus patalpoms, kuriose įrengiama nuolatinė darbo vieta. Patalpa turi būti įrengta pirmame arba cokoliniame aukšte. Išėjimas iš gaisrinio posto gali būti įrengiamas į lauką, laiptinę, turinčią išėjimą į lauką, vestibulį arba koridorių taip, kad atstumas nuo išėjimo iš gaisrinio posto vietos iki išėjimo į lauką nebūtų didesnis kaip 25 m.

68. Patalpoje, kurioje nuolat budima, arba kitoje patalpoje, kurioje įrengta GAS sistemos valdymo ir rodymo įranga ir budima visą parą be darbinio apšvietimo, turi būti įrengta avarinio apšvietimo sistema, maitinama autonominio energijos šaltinio, kuris garantuotų ne mažiau kaip 10 proc. darbinio apšvietimo.

69. Patalpoje, kurioje įrengta GAS sistemos valdymo ir rodymo įranga, temperatūra ir santykinė oro drėgmė turi atitikti GAS sistemos įrenginių gamintojo pateiktų dokumentų reikalavimus.

70. Patalpoje, kurioje įrengta GAS sistemos valdymo ir rodymo įranga, turi būti telefono ryšys.

71. Apie gaisrą pranešantys garso signalai savo tonu turi skirtis nuo garso signalų pranešančių apie gedimą.

72. Gaisriniame poste draudžiama įrengti atvirojo tipo akumuliatorių baterijas, kurios patalpoje gali sudaryti sprogimo atžvilgiu pavojingą garų koncentraciją.

XII. GAS SISTEMŲ SPINDULIAI, GAS SISTEMŲ ĮRENGINIŲ SUJUNGIMO IR MAITINIMO LINIJOS

73. GAS sistemų spinduliai ir sujungimo linijų laidai ir kabeliai pagal degumą klasifikuojami vadovaujantis galiojančiu statybos techniniu reglamentu [10.3.], o pagal atsparumą ugniai – vadovaujantis LST EN 13501 serijos standartų reikalavimais.

74. GAS sistemų spinduliai ir sujungimo linijos turi būti įrengti taip, kad būtų garantuota visos grandinės vientisumo automatinė kontrolė. Elektros laidus, kurių įtampa mažesnė kaip 60 V, ir kabelius ar laidus, kurių įtampa didesnė kaip 60 V, tiesti viename vamzdyje, latake, uždarame statybinės konstrukcijos kanale draudžiama. Tiesti kartu (viename kanale, latake ir pan.) leidžiama tik tada, kai jie atskiriami EI 30 atsparumo ugniai išsisinėmis pertvaromis, pagamintomis iš ne žemesnės kaip A2 degumo klasės statybos produktų.

75. GAS sistemų įrenginių elektros energijos tiekimo patikimumas turi būti I grupės, kuriai turi būti įrengtas papildomas nepriklausomas maitinimo šaltinis [10.8.].

76. Jei GAS sistemų spindulių ir sujungimo linijų laidai ir kabeliai atvirai nutiesti lygiagrečiai su jėgos linijomis arba apšvietimo laidais, atstumas tarp jų turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m. Prireikus laidus ir kabelius leidžiama tiesti mažesniu kaip 0,5 m atstumu nuo jėgos linijų ir apšvietimo laidų, tačiau būtina GAS sistemų linijas apsaugoti nuo indukcijos. Leidžiama iki 0,25 m sumažinti atstumą tarp indukcijos neapsaugotų GAS sistemų laidų ir kabelių spindulių, pavienių apšvietimo laidų ir kontrolinių kabelių.

77. Patalpose, kuriose elektromagnetinis laukas ir indukcija viršija higienos normų leidžiamą dydį, GAS sistemų spinduliai ir sujungimo linijos turi būti nuo jų apsaugoti.

78. GAS sistemų spindulių ir sujungimo linijų apsaugai nuo elektromagnetinės indukcijos naudojami ekranuoti laidai ir kabeliai, o neekranuoti klojami į metalinius vamzdžius, rankoves ir t. t. Ekranavimo elementai įžeminami.

79. Kai GAS sistemų valdymo ir rodymo įrangos laidų ir kabelių negalima nutiesti po žeme, jie tvirtinami prie lynų, jungiančių atskirus pastatus, tiesiami oro linija pastatų išorėje.

80. Pagrindinės ir rezervinės GAS sistemų įrenginių maitinimo linijos tiesiamos skirtingomis trasomis. Šias linijas viename kabelių įrenginyje tiesti draudžiama. Linijas leidžiama tiesti kartu tik tada, kai viena iš jų yra EI 45 atsparumo ugniai gaubte, latake ar kanale, pagamintame iš ne žemesnės kaip A2 degumo klasės statybos produktų.

Papildyta priedu:

TAR pastaba. Taisyklės dėstomos nauja redakcija.

Nr. [1-168](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 63-2538 (2009-05-30), i. k. 109231GISAK0001-168

Gaisro aptikimo ir signalizavimo sistemų
projektavimo ir įrengimo taisyklių
priedas

**PASTATŲ IR PATALPŲ, KURIUOSE PRIVALOMA ĮRENGTI GAS SISTEMAS,
SĄRAŠAS**

1. Pastatų ir patalpų rodikliai (plotas, žmonių, aukštų skaičius ir kt.), kuriuos viršijus privaloma įrengti GAS sistemą, nustatomi pastatams ir patalpoms, kurios nuo kitų patalpų atskirtos ne mažesnio kaip EI 60 atsparumo ugniai pertvaromis ir ne mažesnio kaip REI 60 atsparumo ugniai perdangomis. Pastatų ir patalpų, neatskirtų pirmiau minėtomis priešgaisrinėmis pertvaromis ir perdangomis, atitinkami rodikliai sumuojami.

2. GAS sistema gali būti neįrengiama patalpose, kuriose yra stacionariosios gaisrų gesinimo sistemos, taip pat patalpose ar patalpos dalyse, kuriose maža gaisro rizika (mėsos, žuvies, daržovių, vaisių prekybos patalpos, baseinai, dušinės, plovyklos, tualetai ir pan.).

Eil. Nr.	Pastato, patalpos paskirtis [10.6.]	Rodikliai, kuriuos viršijus, privaloma įrengti GAS sistemas ⁽¹⁾			Tipas ⁽²⁾		
		plotas, F (kv. m)	žmonių skaičius , N (vnt.)	kiti rodikliai	A	K	M
1.	Gamybos, pramonės, sandėliavim o	F > 50	RN	rūsyje įrengtos gamybos, pramonės ir sandėliavimo patalpos			
		F > 100		A _{sg} ir B _{sg} kategorijų pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpos			
		F > 200		C _g kategorijos pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpos			
				C _g kategorijos pagal sprogimo ir gaisro pavojų patalpos			
2.	Garažų	F > 100	RN				
		F > 200		atviro tipo automobilių saugyklos, kurių aukščiausio aukšto grindų altitudė viršija 3 m			
3.	Gyvenamoj i (įvairioms socialinėms grupėms)	NP	N < 50 ⁽³⁾				
			N ≥ 50 ⁽³⁾				
			RN	pastatai, kurių aukščiausio aukšto grindų altitudė viršija 12 m			
4.	Viešbučių, sporto, specialioji	NP	N < 50				
			N ≥ 50				
			RN	pastatai, kurių aukščiausio aukšto			

Eil. Nr.	Pastato, patalpos paskirtis [10.6.]	Rodikliai, kuriuos viršijus, privaloma įrengti GAS sistemas ⁽¹⁾			Tipas ⁽²⁾		
		plotas, F (kv. m)	žmonių skaičius, N (vnt.)	kiti rodikliai	A	K	M
				grindų altitudė viršija 12 m			
5.	Religinė	NP	N < 50				
			N ≥ 50				
6.	Administra- cinė, mokslo, gydymo	NP	RN				
		F > 200					
		F > 2000					
7.	Prekybos	NP	RN				
		F > 200					
8.	Paslaugų, maitinimo, transporto	NP	RN				
		F > 200					
		F > 2000					
9.	Kultūros	NP	N < 50				
			N ≥ 50				
10.	Poilsio	F > 200	N < 50 ⁽³⁾				
			N ≥ 50 ⁽³⁾				
			RN	pastatai, kurių aukščiausio aukšto grindų altitudė viršija 12 m			
11.	Pagalbinio ūkio pastatai,	F > 400	RN				
12.	Kita (fermų), kita (ūkio), kita (šiltnamių), kita	RN	N > 100				
13.	Bet kurios paskirties pastatai	NP	RN	pastatai, Lietuvos Respublikos kultūros ministro paskelbti saugomais valstybės ar savivaldybės tarybos paskelbti saugomais savivaldybės, ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbti kultūros			

Eil. Nr.	Pastato, patalpos paskirtis [10.6.]	Rodikliai, kuriuos viršijus, privaloma įrengti GAS sistemas ⁽¹⁾			Tipas ⁽²⁾		
		plotas, F (kv. m)	žmonių skaičius , N (vnt.)	kiti rodikliai	A	K	M
				paminklais			

⁽¹⁾ Nustatant GAS sistemos poreikį vertinami visi eilutėje esantys rodikliai.

⁽²⁾ Leidžiamas pasirinkti GAS sistemos tipas.

⁽³⁾ Žmonių skaičius prilyginamas miegamųjų vietų skaičiui.

NP – GAS sistema įrengiama neatsižvelgiant į pastato ar patalpos plotą.

RN – reikalavimai nenustatomi.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1-186](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 78-4085 (2012-07-04), i. k. 112231GISAK0001-186

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2007 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-66
(Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2009 m. gegužės 22 d.
įsakymo Nr. 1-168 redakcija)

STATINIŲ VIDAUS GAISRINIO VANDENTIEKIO SISTEMŲ PROJEKTAVIMO IR ĮRENGIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės (toliau vadinama – Taisyklės) taikomos:

- 1.1. projektuojant ir statant naujus statinius;
- 1.2. rekonstruojamoms statinių dalims;
- 1.3. remontuojamoms statinių dalims, jei remontuojant statinius keičiamas ar kitaip daromas poveikis statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemos išdėstymui ar apimčiai;
- 1.4. statiniams ar statinių dalims, keičiant jų naudojimo paskirtį.

2. Taisyklės nustato esminio statinio priešgaisrinės saugos reikalavimo įgyvendinimo būdą ir pagal reikalavimų pobūdį yra priskiriamos A kategorijos techninei specifikacijai [12.3.]. Taisyklės parengtos pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie standartus ir techninius reglamentus pateikimo tvarką, reikalavimus. Kiekviena prekė, įvežta iš Europos Bendrijos valstybės narės arba iš Europos ekonominės erdvės (EEE) sutartį pasirašiusios Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybės, gali būti be apribojimų teikiama į Lietuvos Respublikos rinką, jeigu ji buvo pagaminta Europos Sąjungoje valstybėje narėje ar ELPA valstybėje teisėtais būdais arba teisėtai importuota į valstybę narę iš trečiųjų šalių ir ją leidžiama teikti į rinką toje valstybėje. Laisvo prekių judėjimo apribojimai pateisinami, jeigu neužtikrinamas lygiavertis įvairių susijusių teisėtų interesų apsaugos lygis.

3. Taisyklių reikalavimai yra privalomi visiems statybos proceso dalyviams, viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų savininkams (valdytojams ar naudotojams), taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veiklos principus statybos srityje nustato Statybos įstatymas [12.1.].

4. Taisyklės netaikomos statiniams, kuriuose gaminamos, naudojamos arba laikomos sprogiosios medžiagos.

5. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų, jų sudedamųjų dalių atitiktis vertinama pagal galiojančius statybos produktų, kitų gaminių ir įrenginių atitiktį reglamentuojančius teisės aktus [12.7.].

6. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemos turi atitikti projektą. Naudotojai, asmenys, atsakingi už vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų naudojimą, techninę priežiūrą atliekančios įmonės privalo laikytis Taisyklių reikalavimų.

7. Be šių Taisyklių, būtina vadovautis teisės akto, nustatančio esminius statinio reikalavimus (vieną, kelis ar visus) ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases, reikalavimais, normatyvinių statybos techninių, statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais ir Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

8. Taisyklės nustato statinių vidaus gaisrinio vandentiekio veikimo, vandens kiekio gaisrui gesinti, vandens tiekimo patikimumo užtikrinimo reikalavimus.

9. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistema turi būti suprojektuota vadovaujantis šių Taisyklių reikalavimais ir atitikti projektą. Ši sistema išbandoma remianti Taisyklių 20 punkto nuostatomis, dalyvaujant statinio statybos techniniam prižiūrėtojui ir rangovui (rangovo atstovui), vadovaujantis galiojančių normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimais [12.4.] surašomas vidaus gaisrinio vandentiekio sistemos apžiūrėjimo ir išbandymo aktas.

10. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemos naudojimo metu, siekiant per visą ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę išlaikyti technines savybes, kurios lemia statinio atitiktį esminiam priešgaisrinės saugos reikalavimui [12.3.], turi būti vadovujamasi priešgaisrinės įrangos gamintojo pateikta technine informacija ir įrangos naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

11. Pastatuose, kuriuose įrengtas komunalinis arba gamybinis vandentiekis, vidaus gaisrinio vandentiekio sistema jungiama prie vieno iš jų.

II. NUORODOS

12. Taisyklėse pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

12.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#));

12.2. statybos techninį reglamentą STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704 (Žin., 2004, Nr. [23-720](#));

12.3. statybos techninį reglamentą STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 422 (Žin., 2000, Nr. [17-424](#));

12.4. statybos techninį reglamentą STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 242 (Žin., 2002, Nr. [60-2475](#));

12.5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimą Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#));

12.6. Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. 4-40 „Dėl Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklių ir Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 24-936, Nr. 25, Nr. 26, Nr. 27);

12.7. Reglamentuojamų statybos produktų sąrašą patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. D1-332 „Dėl Reglamentuojamų statybos produktų sąrašo“ (Žin., 2008, Nr. [74-2906](#)).

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

13. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos:

Gaisrinės žarnos ritė su ranka valdoma sklende – įtaisas, kuris atitinka LST EN 671 serijos standartų reikalavimus. Jį sudaro ritė, per kurios būgną tiekiamas vanduo, prie ritės pritvirtinta ranka valdoma sklendė, pusiau standi žarna, uždorinis purkštas ir, jei reikia, žarnos kreipiamoji.

Gaisrinės žarnos ritė su automatine sklende – įtaisas, kuris atitinka LST EN 671 serijos standartų reikalavimus. Jį sudaro ritė, per kurios būgną tiekiamas vanduo, automatinė sklendė, pusiau standi žarna, uždorinis purkštas ir, jei reikia, žarnos kreipiamoji.

Uždorinis purkštas – žarnos gale jungiamas įtaisas vandens srautui nukreipti ir reguliuoti.

Sistema, kurioje naudojama gaisrinė žarna – gaisrinis įrenginys, kurį sudaro spinta arba gaubtas, žarnos laikiklis, rankomis valdoma sklendė, plokščiai suvyniota žarna su jungiamosiomis movomis ir uždorinis purkštas.

Spinta – dėžė gaisrinėms žarnos laikyti.

Žarnos laikiklis – įtaisas žarnai laikyti.

Plokščioji žarna – plokščiojo skerspjūvio žarna.

Jungiamoji mova – įtaisas žarnai jungti su sklende ir uždoriniu purkštu.

Stovas – už įvado mazgo prijungta vertikali vandens į gaisrinius čiaupus tiekimo linija.

Atšaka – prie stovo prijungta horizontali vandens į gaisrinius čiaupus tiekimo linija.

14. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, pateiktas LST EN ISO 13943 ir LST EN 671 serijos standartuose.

IV. PUSIAU STANDŽIŲ ŽARNŲ RITĖS IR PLOKŠČIOSIOS ŽARNOS

15. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų ir naudojamos įrangos atitiktis vertinama pagal galiojančius statybos produktų ir kitų gaminių, medžiagų ir įrenginių atitiktį reglamentuojančius teisės aktus [12.7.].

16. Parenkant pusiau standžių žarnų rites turi būti laikomasi šių reikalavimų:

16.1. žarnos skersmuo turi būti ne didesnis kaip 33 mm;

16.2. žarna turi būti vientisa ir ne ilgesnė kaip 30 m;

16.3. purškiamas vandens srautas Q turi būti ne mažesnis kaip 80 l/min.;

16.4. uždorinio purkšto skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 9 mm.

17. Parenkant plokščiąsias žarnas turi būti laikomasi šių reikalavimų:

17.1. plokščiosios žarnos skersmuo turi būti ne didesnis kaip 52 mm;

17.2. plokščioji žarna turi būti vientisa ir ne ilgesnė kaip 20 m;

17.3. purškiamas vandens srautas Q turi būti ne mažesnis kaip 162 l/min.;

17.4. uždorinio purkšto skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 11 mm.

18. Slėgis prie pusiau standžios žarnos ritės ar plokščiosios žarnos turi būti ne didesnis kaip 0,6 MPa.

19. Uždorinis purkštas pusiau standžios žarnos ritės ar plokščiosios žarnos gale turi užtikrinti šias valdymo padėtis:

19.1. uždarymo;

19.2. purškimo;

19.3. čiurkšlės.

20. Prie aukščiausiai ir toliausiai nuo įvado esančios pusiau standžios žarnos ritės arba plokščiosios žarnos gaisrinio čiaupo slėgis turi būti toks, kad bet kuriuo paros metu atsukus čiaupą kompaktinė (nepurslinė) vandens srovė nebūtų mažesnė už patalpos aukštį, matuojamą nuo grindų iki aukščiausio perdangos (denginio) taško. Skaičiuojant gaisrinių čiaupų išdėstymą horizontali vandens čiurkšlės projekcija imama ne didesnė kaip 5 m.

21. Spintos, kuriose yra ranka valdomos užsukamojo tipo sklendės, turi būti įrengtos taip, kad užsukamojo tipo sklendė apie rankenėlės išorinį skersmenį turėtų ne mažiau kaip 35 mm laisvos erdvės, kai sklendė yra bet kurioje padėtyje, – nuo visiškai atidarytos iki visiškai uždarytos, o gaisrinė žarna gesinant gaisrą neužsilaužtų jungimo vietose.

22. Tiekėjas turi pateikti pusiau standžios gaisrinės žarnos ritės ar plokščiosios žarnos įrengimo instrukciją. Priežiūros metodikos turi atitikti metodikas, apibrėžtas LST EN 671 serijos standartuose.

V. VIDAUS GAISRINIO VANDENTIEKIO SISTEMOS

23. Vidaus gaisrinio vandentiekio įrengimo būtinumas gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatuose nustatomas pagal 1 lentelę, o garažų, paslaugų, gamybos, sandėliavimo ir kitos paskirties pastatų ar patalpų – pagal 2 lentelę.

24. Vandens poreikis apskaičiuojamas atsižvelgiant į gaisrinių čiaupų ar ričių ir sprinklerinių arba drenčerinių sistemų veikimą vienu metu.

25. Vidaus gaisrinis vandentiekis įrengiamas:

25.1. šakotinis, kai statinio vidaus gaisrinio vandentiekio sistemoje yra vienas įvadas ir ne daugiau kaip 12 gaisrinių čiaupų ar ričių;

25.2. žiedinis arba su žiediniais įvadais, užtikrinančiais nenutrūkstamą vandens tiekimą į šakotines vandentiekio linijas (gaisrinius stovus).

1 lentelė. Vidaus gaisrinio vandentiekio įrengimas gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatuose

Eil. Nr.	Pastatų pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis [12.5.]	Rodikliai, kuriais vadovaujantis privaloma įrengti vidaus gaisrinio vandentiekio sistemą		² Čiurkšlių skaičius
		tūris (tūkst. kub. m)	¹ pastato aukštis (m)	
I.	Gyvenamosios paskirties pastatai			
1.	Gyvenamoji (daugiabučiai pastatai)		> 26,5	1
			> 42	2
			> 56	3
2.	³ Gyvenamoji (įvairioms socialinėms grupėms)	>5	≤ 26,5	1
		> 25	≤ 26,5	2
		< 25	> 26,5	
		> 25	> 26,5	3
II.	Negyvenamosios paskirties pastatai			
3.	Administracinė, viešbučių, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, gydymo, poilsio, sporto	>5	≤ 26,5	1
		> 25	≤ 26,5	2
		≤ 25	> 26,5	
		> 25	> 26,5	3
4.	Kultūros, religinė	>5		1
		> 7,5		2
5.	Mokslo, specialioji	>5	>9	1
		> 25	>9	2
		≤ 25	> 26,5	
		> 25	> 26,5	3
6.	Kita	> 100	> 15	1

¹ Pastato aukštis (m) nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto grindų altitudės.

² Vienos čiurkšlės vandens srautas 1 lentelėje nurodytiems pastatams turi būti ne mažesnis kaip 80 l/min.

³ Parenkant vidaus gaisrinio vandentiekio sistemą pastatuose, vertinami abu vienoje eilutėje nurodyti rodikliai: pastato aukštis ir tūris, išskyrus eilutes, kuriose nurodytas tik vienas rodiklis.

2 lentelė. Vidaus gaisrinio vandentiekio įrengimas garažų, paslaugų, gamybos, sandėliavimo ir kitos paskirties pastatuose, kuriems nustatyta kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų

Pastatų atsparumo ugniai laipsnis	² Garažų, paslaugų, gamybos, sandėliavimo ir kitos paskirties pastatų ar patalpų kategorija pagal sprogimo ir gaisro pavojų	¹ Čiurkšlių skaičius pastatams, kurių turis V (tūkst. kub. m)				
		$0,5 \leq V < 5$	$5 \leq V < 50$	$50 \leq V < 200$	$200 \leq V < 400$	$V \geq 400$
I	A_{sg}, B_{sg}, C_g	2	2	2	3	3
I	Dg	–	–	2	2	2
II ir III	Cg	2	2	2	–	–
II ir III	Dg, Eg	–	2	2	–	–

¹ Vienos čiurkšlės vandens srautas 2 lentelėje nurodytiems pastatams naudojant rites turi būti ne mažesnis kaip 156 l/min.

² Vandeniui tiekti naudojamos vientisos plokščiosios žarnos ar ritės, kurių žarnos turi būti ne ilgesnės kaip 20 m.

26. Skalbiklose vidaus gaisrinis vandentiekis įrengiamas tik sausų skalbinių tvarkymo ir saugojimo patalpose.

27. Naudojant E ir F [12.2.] degumo klasių laikančiąsias konstrukcijas arba neapsaugotas metalines laikančiąsias konstrukcijas pastatuose, kurių tūris viršija 10 tūkst. kub. m, vandens kiekis vidaus gaisrams gesinti didinamas viena čiurkšle, naudojant atitvarines konstrukcijas su E ir F degumo klasių statybos produktais – dviem čiurkšlėmis.

28. Kai masinio žmonių susibūrimo salių (kurios numatytos 100 ir daugiau vietų) apdailai panaudoti E ir F degumo klasių statybos produktai, 1 lentelėje nurodytas čiurkšlių skaičius didinamas dar viena čiurkšle.

29. Vidaus gaisrinis vandentiekis gali būti neprojektuojamas:

29.1. pastatuose ir patalpose, kurių tūris ir aukštis mažesni už nurodytus 1 ir 2 lentelėse;

29.2. bendrojo lavinimo mokyklose;

29.3. pastatuose, kuriuose naudojant vandenį gali įvykti sprogimas, gaisras arba susidaryti sąlygos gaisrui išplisti;

29.4. vaisių ir daržovių saugyklose ir šaldytuvuose, kuriuose nėra komunalinio ar pramoninio vandentiekio, o gaisrams gesinti numatyti gaisriniai rezervuarai ar kiti vandens telkiniai;

29.5. I atsparumo ugniai laipsnio mineralinių trąšų sandėliuose, kai jų tūris mažesnis kaip 5 tūkst. kub. m.

30. Skirtingo aukščio ir paskirties pastatuose, patalpose, vidaus gaisrinio vandentiekio įrengimo būtinumas ir vandens debitas nustatomas atskirai kiekvienai pastato daliai. Šiuo atveju vandens debitas vidaus gaisrams gesinti nustatomas:

30.1. pastatams, tarp EI-M atsparumo ugniai priešgaisrinių sienų, atsižvelgiant į pastato atsparumo ugniai laipsnį [12.2]. Pastatams, neatskirtiems pirmiau minėtomis priešgaisrinėmis sienomis, rodikliai sumuojami;

30.2. patalpoms, suskirstytoms REI 180 atsparumo ugniai priešgaisrinėmis sienomis ir perdangomis, – atskirai kiekvienai patalpai;

30.3. jei pavojingiausios patalpos nėra atskirtos – pagal bendrąjį pastato tūrį ir pavojingiausią gamybos kategoriją;

30.4. kai I atsparumo ugniai laipsnio pastatai sujungti praeigomis iš K0 gaisrinio pavojingumo klasės konstrukcijų ir priešgaisrinėmis durimis, kiekvieno pastato tūris skaičiuojamas atskirai.

Nesant priešgaisrinių durų, visų pastatų tūriai sumuojami, o gamybos kategorija imama pavojingesnė;

30.5. jeigu pastate yra keletas pavojingų, REI 180 atsparumo ugniai priešgaisrinėmis sienomis ir perdangomis atskirtų patalpų, gaisrams gesinti jų tūriai nesumuojami.

31. Kai gaisriniai čiaupai ar ritės prijungti prie automatinės gaisrų gesinimo sistemos, jų veikimo trukmė yra tokia pati kaip ir šios sistemos.

32. Kai komunalinis ir vidaus gaisrinis vandentiekis yra bendras, šešių ir daugiau aukštų pastatuose gaisriniai stovai viršutiniuose aukštuose sujungiami. Kad būtų garantuota vandens kaita stovuose, būtina numatyti jų sujungimą su vienu ar keliais vandenį tiekiančiais stovais per uždaramąją armatūrą.

33. Jeigu šaltose patalpose naudojami sausvamzdžiai gaisrams gesinti, jų atjungimo ir vandens išleidimo armatūra įrengiama šildomose patalpose.

34. Nustatant gaisrinių stovų ir čiaupų ar ričių vietą ir skaičių, būtina atsižvelgti į tai, kad:

34.1. pastatuose, kai gaisrų gesinimas numatytas daugiau kaip 3 vandens čiuurkšlėmis, o daugiabučiuose gyvenamuosiuose pastatuose – 2 ir daugiau čiuurkšlių, leidžiama ant gaisrinių stovų įrengti suporintus gaisrinius čiaupus ar rites;

34.2. daugiabučiuose gyvenamuosiuose pastatuose, kai koridorius iki 10 m ilgio ir gaisrų gesinimas numatytas 2 vandens čiuurkšlėmis, leidžiama gaisrinius čiaupus ar rites įrengti ant vieno stovo;

34.3. daugiabučiuose gyvenamuosiuose pastatuose, kurių koridoriai ilgesni kaip 10 m, ir pastatuose, kai gesinti reikia 2 ir daugiau vandens čiuurkšlių, gaisriniai čiaupai ar ritės įrengiami ant skirtingų stovų;

34.4. gaisrų gesinti iš kiekvieno stovo galima ne daugiau kaip 2 vandens čiuurkšlėmis;

34.5. gaisrui gesinti leidžiama panaudoti gaisrinį čiaupą ar ritę iš gretimų aukštų.

35. Gaisriniai čiaupai ar ritės įrengiami spintelėse, 1,35 m aukštyje, matuojant nuo grindų iki sklendės. Suporinti gaisriniai čiaupai ar ritės spintelėse įrengiami vienas virš kito: apatinis neturi būti žemiau kaip 1 m nuo grindų, o viršutinis ne aukščiau kaip 1,80 m. Kiekvienas gaisrinis čiaupas turi turėti to paties skersmens 10, 15 arba 20 m ilgio vientisą gaisrinę žarną ir vandens purkštą. Pastate arba atskirose jo dalyse naudojami vienodo skersmens gaisriniai čiaupai, ritės, žarnos ir purkštai. Gaisrinių žarnų ir ričių ilgis turi būti vienodas.

36. Aukštesniuose kaip 26,5 m pastatuose, matuojant nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki viršutinio aukšto grindų altitudės ties gaisriniais liftais ar neuždūmijamomis laiptinėmis, turi būti įrengti sausvamzdžiai gaisrinėms žarnoms sujungti su pastato išorėje išvestu 89 mm skersmens atvamzdžiu, turinčiu 77 mm skersmens jungiamąsias movas gaisrinei technikai prijungti ir vandeniui į sausvamzdžius tiekti. Šios jungtys prie sausvamzdžių tvirtinamos atbuliniais vožtuvais ir sklendėmis vandeniui iš vamzdinių nuleisti. Visuose šių pastatų aukštuose nuo sausvamzdžių įrengiamos atšakos su ranka valdomomis sklendėmis ir jungiamosiomis movomis 52 mm gaisrinėms žarnoms prijungti, kurių laikyti spintelėse nebūtina.

37. Pastatuose vidaus gaisriniai čiaupai pirmiausia turi būti įrengiami prie evakuacinių išėjimų, ne toliau kaip 3 m nuo durų angos, šildomose laiptų aikštelėse (išskyrus neuždūmijamas), vestibuluose, koridoriuose, praeigose ir kitose lengvai prieinamose vietose, – kad netrukdytų žmonių evakuacijai.

38. Gaisrinius čiaupus ar rites leidžiama jungti prie sprinklerinės sistemos už jos valdymo mazgų.

VI. VIDAUS GAISRINIO VANDENTIEKIO ĮVADAI IR ARMATŪRA

39. Vandens kiekis, tekantis komunaliniu ir gamybiniu vandentiekiu, skaičiuojamas piko metu, kai daugiausiai jo sunaudojama buities, ūkio ir gamybos reikmėms. Vandens kiekis, sunaudojamas dušams, grindims plauti ir teritorijai laistyti, neskaičiuojamas.

40. Vandentiekio tinklai, maitinami kelių įvadų, hidrauliškai skaičiuojami esant atjungtam vienam iš įvadų. Kai įvadai yra du, kiekvienas iš jų privalo praleisti visą skaičiuojamąjį debitą o kai daugiau – pusę.

41. Žiediniai vidaus vandentiekio tinklai jungiami prie lauko žiedinių tinklų ne mažiau kaip dviem įvadais. Du ir daugiau vandentiekio įvadų įrengiami:

41.1. pastatuose, kurių vidaus tinkluose yra 12 ir daugiau gaisrinių čiaupų ar ričių (išskyrus iki 42 m aukščio nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki viršutinio aukšto grindų altitudės gyvenamuosius pastatus);

41.2. kultūros paskirties pastatuose;

41.3. pastatuose, kuriuose įrengtos sprinklerinės ar drenčerinės sistemos, turinčios daugiau kaip 3 valdymo mazgus.

42. Įvadai į pastatą turi būti jungiami prie žiedinio lauko vandentiekio. Lauko vandentiekyje tarp įvadų turi būti įrengtos sklendės, kad būtų užtikrintas vandens tiekimas remontuojant vieną lauko vandentiekio tinklo šaką arba sklendę.

43. Patalpos temperatūrai esant žemesnei kaip $+ 2\text{ }^{\circ}\text{C}$, vandentiekį reikia apsaugoti nuo užšalimo.

44. Vidaus gaisriniam vandentiekiui galima naudoti vamzdžius iš A1 ir A2 degumo klasių statybos produktų.

45. Vidaus gaisrinio vandentiekio armatūra turi atlaikyti skaičiuojamąjį darbinį slėgį, bet ne mažesnę kaip 1 MPa.

46. Vidaus gaisriniame vandentiekyje uždarojoji armatūra įrengiama:

46.1. kiekvieno vandentiekio įvade;

46.2. vidaus gaisrinio vandentiekio stovo ar atšakos, maitinančios 5 ir daugiau gaisrinių čiaupų ar ričių, pradžioje;

46.3. 21 m aukščio nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto grindų altitudės ir aukštesniuose pastatuose, šakotinio vidaus gaisrinio vandentiekio stovo viduryje;

46.4. kas tris vidaus gaisrinio vandentiekio stovus su uždaromosios armatūros padėties signalizacija gaisrinio posto patalpoje;

46.5. kas 12 gaisrinių čiaupų žiedinio vidaus gaisrinio vandentiekio stovų atšakose.

47. 26,5 m aukščio nuo gaisrinių mašinų privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto grindų altitudės ir aukštesniuose pastatuose gaisrui šiuokšlių kameroje gesinti šalia esančioje laiptinėje arba kitoje šildomoje patalpoje įrengiami gaisriniai čiaupai ar ritės.

48. Vandens slėgio nuostoliai kombinuotuose vandens skaitikliuose neturi viršyti 10 m, tekant gaisriniam vandens kiekiui kartu su didžiausiu gamybiniu ir komunaliniu vandens kiekiu.

49. Bendras vandens kiekis, patiektas per vandentiekio įvadus gaisriniams, komunaliniams ir gamybiniams poreikiams apskaičiuojamas kombinuotais vandens skaitikliais. Skaitiklio apvadas įrengiamas, kai yra vienas įvadas į pastatą ir kai skaitiklis nepraleidžia gaisrui gesinti skaičiuojamo vandens kiekio. Vandens tiekimas į sausvamzdžius (nešildomose patalpose) numatomas už vandens apskaitos mazgo per sklendes su elektros pavaromis, kurios atidaromos nuspaudus mygtuką gaisrinio čiaupo arba ritės spintelėje.

50. Vandentiekio vamzdžiai tiesiami su 0,002 nuolydžiu. Žemiausiose vamzdžio vietose įrengiami išleidimo čiaupai vamzdynui ištuštinti. Jie turi būti įrengti virš nuotako arba turėti galimybę išleisti vandenį į artimiausią nutekėjimo vietą.

VII. SIURBLINĖS IR VANDENS TALPYKLOS

51. Siurblinės įrengiamos, kai statinių vidaus gaisrinio vandentiekio tinkluose slėgis yra nepakankamas. Siurblinės ir hidropneumatinės talpyklos įrengiamos šildomuose, atskiruose I atsparumo ugniai laipsnio C0 gaisrinio pavojingumo klasės pastatuose ar priestatuose arba EI 45 atsparumo ugniai priešgaisrinėmis pertvaromis ir perdangomis atskirtose patalpose, esančiose pirmuose arba cokoliniuose aukštuose ir rūsiuose ir turinčiose išėjimą į lauką, vestibulį, koridorių turintį išėjimą į laiptinę arba lauką. Siurblinėje oro temperatūra turi būti ne žemesnė kaip + 4 °C, esant dyzeliniams varikliams – ne žemesnė kaip +10 °C, mažiausias avarinis apšvietimas turi sudaryti 5 proc. darbinio apšvietimo, tačiau negali būti mažesnis kaip 2 lx pastato viduje ir ne mažesnis kaip 1 lx išorėje (teritorijoje).

52. Siurblinė turi būti užrakinta. Jos raktus turi turėti atsakingas asmuo ir budėtojai. Siurblinėje turi būti įrenginių išdėstymo ir principinės elektrinio valdymo schemos. Draudžiama siurblinėse laikyti pašalines medžiagas ir įrenginius.

53. SiurbLIAI su elektros varikliais gali būti įrengiami po bet kokios paskirties patalpomis.

54. Hidropneumatinės talpyklos draudžiama įrengti po patalpomis, šalia arba virš jų, jeigu tose patalpose vienu metu gali būti 50 ir daugiau žmonių (žiūrovų salė, scena, drabužinė ir pan.)

55. Siurblinės įrengiamos taip, kad siurblius būtų galima paleisti iš pačios siurblinės ir nuotoliniu būdu. SiurbLIAI parenkami vadovaujantis LST EN 12845 serijos standartu.

Nuotoliniu būdu paleidžiamų siurblių mygtukai turi būti įtaisyti gaisrinių čiaupų ar ričių spintelėse. Kai siurbLIAI įsijungia automatiškai arba yra paleidžiami nuotoliniu būdu (atsukamas gaisrinis čiaupas ar ritė nuspaudžiamas siurblių paleidimo mygtukas, suveikia sprinkleriai ar drenčeriai), turi būti įrengtas šviesos ir garso signalas, perduodantis informaciją apie siurblių įsijungimą gaisriniame poste budinčiam personalui. Kai siurbLIAI paleidžiami automatiškai naudojant signalinius vožtuvus, spaudimo rėles ir pan., įrengti siurblių paleidimo įtaisus gaisrinių čiaupų spintelėse nereikalaujama. Gaisriniai siurbLIAI turi būti išjungiami tik iš gaisrinio posto patalpos ir iš siurblinės.

56. Pagal elektros energijos tiekimo patikimumą siurblinės skirstomos į I ir II grupes. Joms turi būti įrengiamas nepriklausomas maitinimo šaltinis [12.6.]. Siurblinės įrengiamos:

56.1. I grupės, kai vidaus gaisrui gesinti naudojami gaisriniai čiaupai arba kai negalima nutraukti siurblių veikimo;

56.2. II grupės, kai vidaus gaisrui gesinti naudojamos ritės, o siurblinėse galimas trumpalaikis elektros energijos tiekimo sutrikimas, kol bus įjungtas rezervinis maitinimas;

56.3. nesant galimybės siurblinėje užtikrinti I grupės elektros energijos tiekimo, leidžiama siurblinės įrangą prijungti prie vieno šaltinio skirtingų transformatorių dviem skirtingomis 0,4 kV linijomis, įrengiant automatinio rezervo įjungimo įrenginį;

56.4. kai negalima siurblinei užtikrinti reikiamo elektros energijos tiekimo patikimumo, galima įrengti vidaus degimo variklių sukamus rezervinius siurblius ir numatyti siurblinėje atitinkamą vėdinimą. Tokio tipo siurblinės, turinčias išėjimą tiesiai į lauką, galima įrengti rūsiuose, prie pastato išorinės sienos.

57. SiurbLIAI, sujungti su vandens rezervuarais, įrengiami taip, kad jie nuolatos būtų pripildyti vandens.

58. SiurbLIAI su rezervuarais, esančiais lauke arba pastato viduje, arba lauko vandentiekiu sujungiami dviem įsiurbimo linijomis, kurios prieš siurblius sujungiamos tokio pat skersmens vamzdžiu su sklende. Kiekviena jų turi praleisti visą sekundinį vandens kiekį.

59. Vandens atsargos rezervuaruose apskaičiuojamos pagal vandens debitą, kuris užtikrintų gaisro gesinimą iš vidaus gaisrinio vandentiekio 3 val.

VIII. PAPILDOMI KULTŪROS PASKIRTIES PASTATŲ VANDENS SISTEMŲ REIKALAVIMAI

60. Kultūros paskirties pastatų komunalinis ir vidaus gaisrinis vandentiekiai projektuojami atskirai. Projektuoti bendrą vidaus gaisrinio vandentiekio tinklą leidžiama, kai miesto vandentiekis užtikrina gaisriniams įrenginiams reikiamą vandens kiekį ir slėgį.

61. Vidaus gaisrinis vandentiekis įrengiamas kultūros paskirties pastatuose:

61.1. kai žiūrovų salėje yra 700 vietų ir daugiau – iš gaisrinių čiaupų ar ričių, drenčerinių ir sprinklerinių įrenginių, atsižvelgiant į 65 ir 66 punktų reikalavimus;

61.2. kai žiūrovų salėje yra iki 700 vietų – iš gaisrinių čiaupų ar ričių ir drenčerinių įrenginių;

61.3. salėse su didesnėmis kaip 17 m pločio scenomis, neatsižvelgiant į vietų žiūrovų salėje skaičių, taip pat teatruose – iš gaisrinių čiaupų ar ričių, drenčerinių ir sprinterinių įrenginių.

62. Salėse su didesnėmis kaip 17 m pločio scenomis, taip pat teatruose ant scenos papildomai įrengiami gaisriniai čiaupai.

63. Ardeliuose ir darbo galerijose turi būti įrengti 50 mm skersmens gaisriniai čiaupai su 10 m ilgio vientisomis žarnos ir 13 mm skersmens purkštais. Kitose teatro patalpose prie gaisrinių čiaupų jungiamos 20 m ilgio vientisos žarnos.

64. Kai scenos plotas yra iki 500 kv. m, įrengiami 3 gaisriniai čiaupai, o kai 500 kv. m ir didesnis – 4. Kiekvienoje darbo galerijoje ir ardeliuose įrengiami 2 gaisriniai čiaupai, po vieną iš kairės ir dešinės scenos pusės. Gaisrinius čiaupus leidžiama įrengti atvirai (ne spintose), išdėstant juos taip, kad kiekvienas scenos taškas būtų pasiekiamas dviem vandens čiurkšlėmis.

65. Vidaus gaisrinis vandentiekis turi būti žiedinis, prijungtas dviem įvadais prie miesto vandentiekio tinklo arba stacionariųjų sprinterinių ar drenčerinių gaisro gesinimo sistemų skirstytuvo. Įvadai tarpusavyje jungiami tokio pat skersmens vamzdžiu, jame įrengiama sklendė. Vandentiekio tinkle sklendės vandeniui paskirstyti įrengiamos taip, kad, užsukus vieną iš jų, būtų atjungta dalis vandentiekio, turinčio ne daugiau kaip dvi atšakas. Stovai, maitinantys daugiau kaip du gaisrinius čiaupus ar rites, nuo tinklo atskiriami sklende.

66. Vidaus gaisrinio vandentiekio tinkle turi būti sudaromas toks slėgis, kad, gesinant scenos ardėlius, nuo scenos vandens čiurkšlė virš ardėlių pakiltų ne mažiau kaip 2 m.

67. Drenčeriai turi būti įrengiami po scenos ir arierscenos ardėliais, žemutinėmis darbo galerijomis ir perėjimo tilteliais, vyniojamųjų dekoracijų saugyklose, visose scenos angose, įskaitant angą į žiūrovų salę ir ariersceną, taip pat triume, kuriame įrengti scenos pakėlimo ir nuleidimo, kiti valdymo mechanizmai. Scenos angos priešgaisrinė uždanga turi būti aušinama iš scenos pusės.

68. Sprinterinės sistemos naudojamos scenos denginiui, visoms darbo galerijoms ir perėjimo tilteliams (išskyrus žemutinius), triumams (kur nėra drenčerinės sistemos), šoninėms scenos patalpoms, arierscenai, sandėliams, dirbtuvėms, dekoracijų gamybos ir įrengimo patalpoms apsaugoti.

69. Sprinteriai ir drenčeriai išdėstomi atsižvelgiant į tai, kad:

69.1. vieno purkštuvo saugomas ne didesnis kaip 9 kv. m grindų plotas, vidutiniškai sunaudojant 0,1 l/s vandens vienam kvadratiniam metrui grindų ploto;

69.2. kai scenos angos aukštis iki 7,5 m, tai angos vieno metro pločio drėkinimo intensyvumas – 0,5 l/s, kai anga 7,5 m ir aukštesnė – 0,7 l/s;

69.3. visų kitų scenos angų drėkinimo intensyvumas – 0,5 l/s vienam metrui angos pločio;

69.4. mažiausias vandens slėgis prie aukščiausiai esančio ir labiausiai nuo įvado nutolusio sprinterio (drenčerio) turi būti ne mažesnis kaip 0,05 MPa. Visame pastate purkštuvų skersmenys turi būti vienodi.

70. Drenčerinės sistemos paleidžiamos:

70.1. nuotoliniu būdu – iš dviejų scenos vietų ir iš gaisrinio posto;

70.2. nuotoliniu būdu – iš gaisrinio posto ir automatinio būdu nuo scenos sprinterių valdymo mazgo daviklių;

70.3. nuotoliniu būdu – iš gaisrinio posto ir sistemos valdymo mazgo.

71. Drenčeriai, kuriais saugomos durys ir atviros angos scenos sienose, jungiami į vieną sekciją. Scenos angos į žiūrovų salę ir vyniojamųjų dekoracijų saugyklos drenčeriai skiriami į dvi atskiras sekcijas.

72. Scenos, arierscenos, triumo, šoninių scenos patalpų drenčeriai sujungiami į vieną arba kelias sekcijas su atskirais valdymo įtaisais. Gaisrinius čiaupus, išdėstytus scenos darbo galerijoje, leidžiama prijungti prie sprinterinės sistemos stovų.

73. Vandens kiekis vidaus gaisrams gesinti imamas didesnis, kai:

73.1. sprinterine sistema gesinamas scenos denginys. Darbo galerija ir perėjimo tiltelis gesinami iš dviejų gaisrinių čiaupų ar ričių, įrengtų scenoje, ir iš dviejų gaisrinių čiaupų ar ričių viršutinėse darbo galerijose, taip pat veikiant scenos angos drenčeriais;

73.2. drenčerių sistema gesinama po scenos ardoliais, arierscenoje, po žemutinėmis darbo galerijomis ir perėjimo tilteliais. Tuomet gesinama ir iš dviejų gaisrinių čiaupų ar ričių scenoje ir iš dviejų gaisrinių čiaupų ar ričių viršutinėse darbo galerijose, taip pat veikiant scenos angos į žiūrovų salę drenčeriais.

74. Jeigu slėgis vandentiekyje nepakankamas ir neužtikrinamas vidaus gaisrų gesinimo įrenginių efektyvus veikimas, siekiant jį padidinti, turi būti įrengti siurbliai, kurie įjungiami:

74.1. nuotoliniu būdu – nuo gaisrinių čiaupų ar ričių, kai nėra sprinterių ir drenčerių;

74.2. automatinio būdu – kai yra sprinterinės ir drenčerinės sistemos, taip pat numatant jų paleidimą ir stabdymą iš gaisrinio posto ir siurblinės.

75. Kultūros paskirties pastatuose, kurių vidaus gaisrai gesinami naudojant tik čiaupus ar rites, siurbliai gali būti įrengiami katilinėse, šilumos punktuose.

76. Vandeniui į drenčerines ir sprinterines sistemas tiekti iš gaisrinių automobilių pastato išorėje prie vamzdžių įrengiamos 77 mm skersmens jungiamosios movos. Vamzdžiai sujungiami su sistemų slėginiu vamzdynu, kuriame įrengiami atbuliniai vožtuvai. Vamzdžių skaičius ir skersmuo nustatomi atsižvelgiant į vandens kiekį, reikalingą, kad šios sistemos efektyviai veiktų.

77. Kai lauko vandentiekio tiekiamo vandens kiekio nepakanka vidaus gaisrams gesinti arba vandentiekis yra šakotinis, įrengiami gaisriniai rezervuarai. Rezervuarų tūris apskaičiuojamas taip, kad juose esančio vandens užtektų:

77.1. 3 val. – vidaus gaisriniams čiaupams ar ritėms veikti;

77.2. 1 val. – sprinteriams ir drenčeriais veikti;

77.3. 3 val. – gaisrams gesinti iš išorės.

78. Vandentiekio įvadaai turi užtikrinti gaisrinio rezervuaro pripildymą per 24 valandas.

Papildyta priedu:

TAR pastaba. Taisyklės dėstomos nauja redakcija.

Nr. [1-168](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 63-2538 (2009-05-30), i. k. 109231GISAK0001-168

PATVIRTINTA

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2007 m. vasario 22 d. įsakymu Nr. 1-66
(Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo
departamento prie Vidaus reikalų
ministerijos direktoriaus
2009 m. gegužės 22 d.
įsakymo Nr. 1-168 redakcija)

LAUKO GAISRINIO VANDENTIEKIO TINKLŲ IR STATINIŲ PROJEKTAVIMO IR ĮRENGIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių projektavimo ir įrengimo taisyklės (toliau vadinama – Taisyklės) taikomos:

- 1.1. projektuojant ir statant naujus statinius;
- 1.2. rekonstruojamoms statinių dalims;
- 1.3. remontuojamoms statinių dalims, jei remontuojant statinius keičiamas ar kitaip daromas poveikis lauko gaisrinio vandentiekio sistemos išdėstymui ar apimčiai;
- 1.4. statiniams ar statinių dalims, keičiant jų naudojimo paskirtį.

2. Taisyklės nustato esminio statinio priešgaisrinės saugos reikalavimo įgyvendinimo būdą ir pagal reikalavimų pobūdį yra priskiriamos A kategorijos techninei specifikacijai [9.2.]. Taisyklės parengtos pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34/EB, nustatančios informacijos apie standartus ir techninius reglamentus pateikimo tvarką, reikalavimus. Kiekviena prekė, įvežta iš Europos Bendrijos valstybės narės arba iš Europos ekonominės erdvės (EEE) sutartį pasirašiusios Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) valstybės, gali būti be apribojimų teikiama į Lietuvos Respublikos rinką, jeigu ji buvo pagaminta Europos Sąjungos valstybėje narėje ar ELPA valstybėje teisėtais būdais arba teisėtai importuota į valstybę narę iš trečiųjų šalių ir ją leidžiama teikti į rinką toje valstybėje. Laisvo prekių judėjimo apribojimai pateisinami, jeigu neužtikrinamas lygiavertis įvairių susijusių teisėtų interesų apsaugos lygis.

3. Taisyklės yra privalomos visiems statybos proceso dalyviams, viešojo administravimo subjektams, inžinerinių tinklų ir susisiektimo komunikacijų savininkams (valdytojams ar naudotojams), taip pat kitiems juridiniams ir fiziniams asmenims, kurių veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos statybos įstatymas [9.1.].

4. Be šių Taisyklių, būtina vadovautis teisės aktų, nustatančių esminius statinio reikalavimus (vieną, kelis ar visus) ir statinio techninius parametrus pagal statinių ar statybos produktų charakteristikų lygius ir klases, reikalavimais, normatyvinių statybos techninių, statinio saugos ir paskirties dokumentų reikalavimais ir lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių įrenginių gamintojo pateikta technine informacija.

5. Taisyklės netaikomos statiniams, kuriuose gaminamos, naudojamos arba laikomos sprogiosios medžiagos, miško medžiagų sandėliams, kurių talpa didesnė kaip 10 tūkst. kub. m, naftos ir dujų gavybos, naftos perdirbimo statiniams.

6. Lauko gaisrinio vandentiekio tinklų ir statinių, jų sudedamųjų dalių atitiktis vertinama pagal galiojančius statybos produktų, kitų gaminių ir įrenginių atitiktį reglamentuojančius teisės aktus [9.9.].

7. Lauko gaisrinio vandentiekio naudojimo metu, siekiant per visą ekonomiškai pagrįstą statinio naudojimo trukmę išlaikyti technines savybes, kurios lemia statinio atitiktį esminiam priešgaisrinės saugos reikalavimui [9.2.], turi būti vadovaujamasi gaisrinės įrangos gamintojo

pateikta techninė informacija ir vykdomi įrangos naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai.

8. Lauko gaisrinis vandentiekis turi būti įrengtas remiantis šių Taisyklių reikalavimais ir atitikti projektą. Lauko gaisrinis vandentiekis išbandomas vadovaujantis galiojančių normatyvinių statybos techninių dokumentų reikalavimais [9.6.] ir dalyvaujant statinio statybos techniniam prižiūrėtojui, rangovui (rangovo atstovui) ir priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnams, surašomas lauko gaisrinio vandentiekio apžiūrėjimo ir išbandymo aktas [9.5.].

II. NUORODOS

9. Taisyklėse pateiktos nuorodos į šiuos teisės aktus:

9.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymą (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#));

9.2. statybos techninį reglamentą STR 2.01.01(2):1999 „Esminiai statinio reikalavimai. Gaisrinė sauga“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 422 (Žin., 2000, Nr. [17-424](#));

9.3. statybos techninį reglamentą STR 2.01.04:2004 „Gaisrinė sauga. Pagrindiniai reikalavimai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 704 (Žin., 2004, Nr. [23-720](#));

9.4. statybos techninį reglamentą STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 390 (Žin., 2003, Nr. [83-3804](#));

9.5. statybos techninį reglamentą STR 1.11.01:2002 „Statinių pripažinimo tinkamais naudoti tvarka“, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 242 (Žin., 2002, Nr. [60-2475](#));

9.6. Priešgaisrinių vandens šaltinių ir gaisrinių hidrantų patikrinimo ir eksploatavimo instrukciją patvirtintą Priešgaisrinės apsaugos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 1997 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 151;

9.7. Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio sistemų projektavimo ir įrengimo taisyklės, patvirtintas Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2009 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. 1-168;

9.8. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 15 d. nutarimą Nr. 534 „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [41-1539](#));

9.9. Reglamentuojamų statybos produktų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. D1-332 „Dėl Reglamentuojamų statybos produktų sąrašo“ (Žin., 2008, Nr. [74-2906](#)).

III. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

10. Taisyklėse vartojamos šios sąvokos:

Gaisrinio vandens tiekimo sistema – inžinerinių-techninių priemonių ir statinių visuma, garantuojanti vandens gaisrui gesinti tiekimą.

Gaisrinis hidrantas – hidrantas tiekti vandenį gesinant gaisrą bet kuriame etape.

Antžeminis gaisrinis hidrantas – virš žemės iškilęs kolonos formos gaisrinis hidrantas, kurio pagrindinė paskirtis yra tiekti vandenį gesinant gaisrą.

Tuščias antžeminis gaisrinis hidrantas – antžeminis gaisrinis hidrantas, iš kurio kolonos vanduo išteka uždarius pagrindinę sklendę.

Pilnas antžeminis gaisrinis hidrantas – antžeminis gaisrinis hidrantas, kurio kolona pilna vandens.

Atskiriamasis įtaisas – mechanizmas, kuris užtikrina, kad veikiama smūgio antžeminė hidranto dalis atsiskirtų nuo apatinės požeminės dalies nepažeisdama pagrindinės sklendės sandarumo.

Požeminis gaisrinis hidrantas – požeminiame šulinyje įrengtas gaisrinis hidrantas tiekti vandenį gesinant gaisrą.

Srauto koeficientas K_v – srautas kubiniais metrais per valandą, kuris gaisriniame hidrante sudaro vieno baro skirtuminį slėgį.

Gamybos pastatai – garažų, paslaugų, gamybos, pramonės, sandėliavimo ir kitos paskirties pastatai, kuriems nustatyta kategorija pagal sprogo ir gaisro kilimo pavojų.

Visuomeniniai pastatai – administracinės, viešbučių, prekybos, maitinimo, transporto, gydymo, poilsio, sporto, kultūros, religinės, mokslo, specialiosios, kitos paskirties statiniai visuomenės poreikiams tenkinti.

11. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, pateiktas Lietuvos Respublikos statybos įstatyme [9.1.], STR 2.01.01(2):1999 [9.2.], LST EN 14339 ir LST EN 14384 serijos standartuose.

IV. VANDENS GAISRAMS GESINTI SĄNAUDOS

12. Gaisrams gesinti iš lauko gaisrinio vandentiekio ir natūralių vandens telkinių, atitinkančių 26, 94, 96, 97, 98 punktų reikalavimus, turi būti numatytas vandens tiekimas visiems statiniams, išskyrus atvejus, nurodytus 13 punkte.

13. Vandens gaisrui gesinti tiekimo leidžiama nenumatyti:

13.1. gyvenamosioms vietovėms, turinčioms iki 50 gyventojų, ir atskiriems už miestų gyvenamųjų vietovių ribų statomiems gyvenamiesiems namams;

13.2. iki 1000 kub. m tūrio maitinimo paskirties pastatams, pastatytiems kaimo gyvenamosiose vietovėse;

13.3. iki 250 kub. m tūrio I atsparumo ugniai laipsnio visuomeniniams pastatams, išskyrus nurodytus 13.2 punkte;

13.4. iki 1000 kub. m tūrio I atsparumo ugniai laipsnio pagal gaisro kilimo pavojų priskirtiems Eg kategorijai, taip pat iki 250 kub. m tūrio II arba III atsparumo ugniai laipsnio [9.3.] gamybos pastatams;

13.5. iki 1000 kub. m tūrio sezoniniams žemės ūkio produkcijos priėmimo ir paruošimo pastatams;

13.6. iki 150 kv. m ploto pagal gaisro kilimo pavojų priskirtiems Cg kategorijai [9.3.] sandėliavimo pastatams;

13.7. laikiniams pastatams

14. Vandens kiekis gaisrui gesinti iš lauko ir vienu metu gyvenamojoje vietovėje kilusių gaisrų skaičius nustatomi pagal 1 lentelę.

1 lentelė. Vandens kiekis gaisrui gesinti iš lauko ir vienu metu gyvenamojoje vietovėje kilusių gaisrų skaičius

Gyventojų skaičius gyvenamojoje vietovėje N (tūkst. žm.)	Vienu metu kilusių gaisrų skaičius	Vandens kiekis vienam gaisrui gesinti (l/s)	
		teritorija, užstatyta iki 9 m aukščio pastatais	teritorija, užstatyta 9 m aukščio ir aukštesniais pastatais
$N < 5$	1	10	10
$5 \leq N < 10$	1	10	15
$10 \leq N < 25$	2	10	15
$25 \leq N < 50$	2	20	25
$50 \leq N < 100$	2	25	35
$100 \leq N < 200$	3	–	40
$200 \leq N < 300$	3	–	55
$300 \leq N < 400$	3	–	70
$400 \leq N < 500$	3	–	80

Gyventojų skaičius gyvenamojoje vietovėje N (tūkst. žm.)	Vienu metu kilusių gaisrų skaičius	Vandens kiekis vienam gaisrui gesinti (l/s)	
		teritorija, užstatyta iki 9 m aukščio pastatais	teritorija, užstatyta 9 m aukščio ir aukštesniais pastatais
$500 \leq N < 600$	3	–	85
$600 \leq N < 700$	3	–	90
$700 \leq N < 800$	3	–	95
$800 \leq N < 1000$	3	–	100

15. Taisyklėse nurodomas pastato aukštis (m) nuo gaisrinių automobilių privažiavimo paviršiaus iki pastato aukščiausio aukšto grindų altitudės.

16. Vandens kiekis vienam gaisrui gyvenamojoje vietovėje gesinti turi būti ne mažesnis už jo kiekį gesinant gyvenamiesiems ir visuomeniniams pastatams gesinti (2 lentelė).

17. Gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra vandentiekis, vienu metu kylančių gaisrų skaičius nustatomas atsižvelgiant į bendrą gyventojų skaičių (1 lentelė).

18. Gamybos pastatų gaisrai įskaitomi į bendrą gaisrų skaičių gyvenamojoje vietovėje. Šiuo atveju vandens kiekis didinamas kiekiu, reikalingu šiems pastatams gesinti, bet jis negali būti mažesnis už nurodytą 1 lentelėje.

19. Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant gyvenamuosius ir visuomeninius pastatus nustatomas pagal 2 lentelę.

2 lentelė. Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant gyvenamuosius ir visuomeninius pastatus

Pastatų paskirtis [9.8.]	Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant gyvenamuosius ir visuomeninius pastatus (l/s), kai pastatų tūris V (tūkst. kub. m)					
	$V < 1$	$1 \leq V < 5$	$5 \leq V < 25$	$25 \leq V < 50$	$50 \leq V < 150$	$V \geq 150$
Vienbučiai–dvibučiai ir daugiabučiai gyvenamosios paskirties, įvairių socialinių grupių pastatai, kai pastato aukštis F (m)						
$F = 0,01$	10	10	15	20	25	30
$6 \leq F < 36$	10	15	15	20	30	30
$36 \leq F < 48$	–	15	20	25	30	35
$48 \leq F < 75$	–	15	20	25	30	35
$F \geq 75$			20	25	30	35
Visuomeniniai pastatai, kai pastato aukštis F (m):						
$F = 0,01$	10	10	15	25	30	35
$6 \leq F < 18$	10	15	20	25	30	35
$18 \leq F < 36$	–	15	25	30	35	40
$36 \leq F < 48$	–	15	25	30	35	40
$F \geq 48$			25	30	35	40

20. Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant gamybos pastatus nustatomas pagal 3 ir 4 lenteles.

3 lentelė. Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant iki 60 m pločio gamybos pastatus

Pastatų paskirtis [9.8.]	Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant iki 60 m pločio gamybos pastatus (l/s), kai pastatų tūris V (tūkst. kub. m)
--------------------------	--

		$V < 3$	$3 \leq V < 5$	$5 \leq V < 20$	$20 \leq V < 50$	$50 \leq V < 200$	$200 \leq V < 400$	$400 \leq V < 600$
I	Dg ir Eg	10	10	10	10	15	20	25
I	Asg, Bsg ir Cg	10	10	15	20	30	35	40
II ir III	Dg ir Eg	10	15	20	30	40	50	–
II ir III	Cg	15	20	25	40	50	–	–

4 lentelė. Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant 60 m ir didesnio pločio gamybos pastatus

Statinių atsparumo ugniai laipsnis	Kategorija pagal sprogimo ir gaisro kilimo pavojų	Vandens kiekis vienam gaisrui gesinant 60 m ir didesnio pločio gamybos pastatus (l/s), kai pastatų tūris V (tūkst. kub. m)								
		$V < 50$	$50 \leq V < 100$	$100 \leq V < 200$	$200 \leq V < 300$	$300 \leq V < 400$	$400 \leq V < 500$	$500 \leq V < 600$	$600 \leq V < 700$	$700 \leq V < 800$
I	Asg, Bsg ir Cg	20	30	40	50	60	70	80	90	100
I	Dg ir Eg	10	15	20	25	30	35	40	45	50
II	Dg ir Eg	25	35	45						
II	Cg	30	40							
III	Cg	40								

21. Kai įmonei tenka du gaisrai (1 lentelė), vandens kiekis vienam gaisrui gesinti nustatomas pagal du pastatus, kuriems reikalingas didžiausias vandens kiekis.

22. Žemės ūkio veiklos įmonių I atsparumo ugniai laipsnio statiniams, kurių tūris iki 5 tūkst. kub. m ir pagal gaisro kilimo pavojų priskirtiems Dg ar Eg kategorijoms, gesinti vandens kiekis vienam gaisrui turi būti 5 l/s.

23. Atviriems iki 10 tūkst. kub. m talpos miško medžiagų sandėliams gesinti vandens kiekis vienam gaisrui nustatomas pagal 3 lentelę, kaip ir III atsparumo ugniai laipsnio, pagal gaisro kilimo pavojų priskirtiems Cg kategorijos statiniams.

24. Radijo ir televizijos ryšio perdavimo stotims gesinti vandens kiekis vienam gaisrui turi būti ne mažesnis kaip 15 l/s, jeigu pagal 3 ir 4 lenteles nereikia didesnio. Šis reikalavimas netaikomas radijo ir televizijos retransliatoriams, statomiems esamuose ir projektuojamuose ryšių statiniuose.

25. C2 ir C3 gaisrinio pavojingumo klasių [9.3.] pastatams gesinti vandens kiekis vienam gaisrui turi būti 5 l/s didesnis, nei nurodyta 3 ir 4 lentelėse.

26. Atvirų naudotų padangų ir gumos atliekų, medžio pjuvenų saugojimo aikštelėms gesinti vandens kiekis rezervuaruose turi būti toks, koks nurodytas 3 arba 4 lentelėje, kaip ir III atsparumo ugniai laipsnio, pagal gaisro kilimo pavojų priskirtiems Cg kategorijos statiniams.

27. Pastatams gesinti vandens kiekis vienam gaisrui nustatomas tarp EI-M atsparumo ugniai priešgaisrinių sienų, atsižvelgiant į pastato atsparumo ugniai laipsnį [9.3]. Pastatams, neatskirtiems pirmiau minėtomis priešgaisrinėmis sienomis, rodikliai sumuojami pagal bendrąjį pastato tūrį ir pavojingiausią pagal sprogimo ir gaisro kilimo pavojų kategoriją.

28. 24 m ir didesnio pločio ne žemesnių kaip 10 m aukščio I–II atsparumo ugniai laipsnių gamybos pastatuose ir prekybos paskirties pastatų išorinių gaisrinių kopėčių įrengimo vietose turi

būti įrengti 80 mm skersmens sausvamzdžiai – stovai su jungiamosiomis movomis sausvamzdžio apatinėje ir viršutinėje dalyse.

29. Atviroms aikštelėms, kuriose saugomi iki 5 t svorio konteineriai, gesinti vandens kiekis vienam gaisrui skaičiuojamas atsižvelgiant į konteinerių skaičių:

29.1. nuo 30 iki 50 vnt. – 15 l/s;

29.2. nuo 51 iki 100 vnt. – 20 l/s;

29.3. nuo 101 iki 300 vnt. – 25 l/s;

29.4. nuo 301 iki 1000 vnt. – 40 l/s.

30. Stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų įrenginiams, vidiniams gaisriniais čiaupams ir gaisriniais hidrantams vandens kiekis vienam gaisrui gesinti per pirmąją valandą nuo jo pradžios skaičiuojamas kaip didžiausių kiekių suma. Vandens kiekis, būtinas gaisrui gesinti sujungus stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų įrenginius, nustatomas pagal 19, 20, 31, 32 ir 33 punktus.

31. Kai gaisras gesinamas putų generatoriais, lafetiniais švirkštais arba pursline vandens srove, jo kiekis iš hidrantų imamas 25 proc. didesnis, nei nurodyta 16 punkte.

32. Statiniams, kuriuose įrengiamas vidaus gaisrinis vandentiekis, gesinti turi būti numatytas papildomas, nei nurodyta šių Taisyklių 2–4 lentelėse, vandens kiekis pagal Statinių vidaus gaisrinio vandentiekio įrengimo taisyklių [9.7.] reikalavimus.

33. Gaisras turi būti gesinamas vandens kiekiu, apskaičiuotu didžiausio vandens sunaudojimo kitoms reikmėms metu. Be to, neįskaitomas vandens kiekis teritorijai laistyti, dušams, grindims ir technologiniams įrenginiams plauti pramonės įmonėse, taip pat augalams laistyti šiltnamiuose.

34. Kai gaisrui gesinti iš dalies galima panaudoti gamyboje naudojamą vandenį, gamybinio vandentiekio tinkle reikia įrengti gaisrinius hidrantus.

35. Vienu metu pramonės arba žemės ūkio įmonėse kylančių gaisrų skaičius nustatomas pagal užimtą plotą: vienas gaisras – iki 150 ha du gaisrai – daugiau kaip 150 ha.

36. Sujungiant gaisrinį gyvenamosios vietovės vandentiekį su įmonių, esančių už gyvenamosios vietovės ribų, vandentykiu, vienu metu kylančių gaisrų skaičius nustatomas taip:

36.1. vienas gaisras, kai įmonės teritorija yra iki 150 ha ir gyventojų skaičius gyvenamojoje vietovėje siekia iki 10 tūkst. (gaisras įmonėje arba gyvenamojoje vietovėje pagal didžiausią vandens poreikį);

36.2. du gaisrai, kai įmonės teritorija yra iki 150 ha ir gyventojų skaičius gyvenamojoje vietovėje siekia nuo 10 iki 25 tūkst. (vienas gaisras įmonėje, kitas gyvenamojoje vietovėje);

36.3. du gaisrai, kai įmonės teritorija didesnė kaip 150 ha ir gyventojų skaičius gyvenamojoje vietovėje neviršija 25 tūkst. (du gaisrai įmonėje arba gyvenamojoje vietovėje);

36.4. kai gyventojų skaičius gyvenamojoje vietovėje didesnis kaip 25 tūkst. – pagal 35 punktą ir 1 lentelę. Be to, vandens kiekis nustatomas kaip didžiausių vandens debitų (įmonėje arba gyvenamojoje vietovėje) ir 50 proc. mažiausių debitų (įmonėje arba gyvenamojoje vietovėje) suma.

37. Gaisro gesinimo trukmė – 3 val. I atsparumo ugniai laipsnio C0 gaisrinio pavojingumo klasės pastatų [9.3.] gaisro trukmė gali būti 2 val.

38. Gaisrui gesinti panaudotos vandens atsargos turi būti sukaupiamos per:

38.1. 24 val. – gyvenamųjų vietovių ir pagal sprogimo ir gaisro kilimo pavojų A_{sg}, B_{sg} ir C_g kategorijoms priskirtiems gamybos pastatams gesinti;

38.2. 36 val. – pagal gaisro kilimo pavojų D_g ir E_g kategorijoms priskirtiems gamybos pastatams gesinti;

38.3. 72 val. – kaimo gyvenamųjų vietovių ir žemės ūkio įmonių statiniams gesinti.

39. Gamybos pastatams, kuriems vienam gaisrui gesinti vandens kiekis yra iki 20 l/s, leidžiama pailginti vandens atsargų sukaupimo laiką:

39.1. iki 48 val. – pagal gaisro kilimo pavojų D_g ir E_g kategorijoms priskirtiems gamybos pastatams;

39.2. iki 36 val. – pagal gaisro kilimo pavojų C_g kategorijai priskirtiems gamybos pastatams.

40. Vandens rezervuarų pripildymo metu galima iki 70 proc. sumažinti vandens tiekimą komunalinėms reikmėms I ir II vandens tiekimo kategorijų sistemose, III kategorijos sistemose – iki 50 proc. apskaičiuoto vandens kiekio, o gamybos reikmėms vandenį tiekti pagal avarinį grafiką.

41. Gyvenamosiose vietovėse didžiausio vandens sunaudojimo komunalinėms reikmėms metu mažiausias slėgis vandentiekio tinkluose ir įvaduose į statinį: vienaaukščiams statiniams turi būti ne mažesnis kaip 0,1 MPa (1 j kg/kv. cm). Statiniams kiekvienam aukštui slėgis didinamas 0,04 MPa (0,4 j kg/kv. cm).

42. Mažiausio vandens sunaudojimo metu slėgį kiekvienam aukštui, išskyrus pirmąjį, leidžiama sumažinti iki 0,03 MPa (0,3 j kg/kv. cm), tačiau būtina užtikrinti vandens tiekimą į talpyklas.

43. Slėgiui padidinti atskiruose 26,5 m aukščio ir aukštesniuose pastatuose ir jų grupėse, esančiose tarp žemesnių namų arba aukštesnėse vietose, leidžiama projektuoti vietines siurbines.

44. Slėgis gaisriniuose hidrantuose turi būti ne mažesnis kaip 0,1 MPa (1 j kg/kv. cm).

45. Gaisrinis vandentiekis turi būti įrengiamas žemo slėgio, o aukšto slėgio – tik techniškai pagrindus.

46. Aukšto slėgio vandentiekyje stacionarūs siurbiai turi turėti įrenginius, užtikrinančius jų paleidimą per 5 min. nuo gaisro signalo gavimo.

47. Gesinant gaisrą žemo slėgio gaisriniame vandentiekyje (žemės paviršiuje) slėgis turi būti ne mažesnis kaip 0,1 MPa (1 j kg/kv. cm).

48. Aukšto slėgio gaisrinis vandentiekis turi tiekti 10 m kompaktinę čiurkšlę iš gaisrinio purkšto didžiausio vandens sunaudojimo gaisro gesinimo metu aukščiausio statinio aukščiausiam taške.

49. Sujungto vandentiekio tinkluose didžiausias slėgis turi būti iki 0,6 MPa (6 j kg/kv. cm).

V. VANDENS TIEKIMO SISTEMOS

50. Vandentiekis turi būti tokio patikimumo, kad atitiktų miesto arba konkretaus vandens vartotojo reikalavimus. Pagal patikimumą vandentiekiai gali būti trijų kategorijų. Parenkant vandens tiekimo patikimumo kategorijas, reikia remtis statybos techninio reglamento STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalintuvas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“ [9.4.] XLVI skirsnio „Nepertraukiamo vandens tiekimo užtikrinimas ir netolygaus vartojimo išlyginimas“ nuostatomis.

51. Neatsižvelgiant į vandens tiekimo sistemų patikimumo kategoriją, tinklai ir įrenginiai skaičiuojami ir konstruojami pagal didžiausią vandens suvartojimą.

VI. SIURBLINĖS

52. Siurblynės pagal vandens tiekimo patikimumą skirstomos į tris kategorijas [9.4.]. Siurblių kategorija nustatoma pagal jų funkcinę reikšmę bendroje vandens tiekimo sistemoje.

53. Elektros energijos tiekimo siurblinei patikimumo grupė turi atitikti jos vandentiekio sistemų kategoriją.

54. Siurblynėse, tiekiančiose vandenį komunalinėms reikmėms, įrengti siurblius, perpumpuojančius kvapius ir nuodingus skysčius, draudžiama, išskyrus tuos, kurie tiekia putokslį į stacionariąją gaisrų gesinimo sistemą.

55. Grupei siurblių, tiekiančių vandenį į tą patį tinklą, rezervinių įrenginių skaičius nustatomas pagal 5 lentelę:

5 lentelė. Rezervinių įrenginių skaičius

Vienos grupės įrenginių skaičius	Atskirų kategorijų siurblių rezervinių įrenginių skaičius		
	I	II	III
2–5	2	1	1
6–8	2	1	–
9 ir daugiau	2	2	–

55.1. į įrenginių skaičių įskaitomi ir siurbiai;

55.2. turi būti ne mažiau kaip du vienos grupės įrenginiai, išskyrus gaisrinius. II ir III kategorijų siurblinėse, techniškai pagrindus, leidžiama įrengti ir vieną siurblį;

55.3. aukšto slėgio sujungto vandentiekio siurblinėse arba esant tiksliai siurbliams reikia numatyti vieną rezervinį gaisrinį įrenginį, nepaisant įrenginių skaičiaus;

55.4. gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra iki 5 tūkst. gyventojų, vandentiekio siurblinėse, esant vienam elektros energijos tiekimo šaltiniui, reikia įrengti rezervinį vidaus degimo variklio sukamą siurblį.

56. Neatsižvelgiant į įrengtų siurbių skaičių ir jų grupes, įskaitant ir gaisrinius, turi būti ne mažiau kaip du įsiurbiamieji vamzdžiai.

57. Atjungus vieną įsiurbiamąjį vamzdį, likę turi praleisti didžiausią vandens kiekį I ir II kategorijų siurblinėms ir 70 proc. kiekio – III kategorijos siurblinei.

58. III kategorijos siurblinei leidžiama nutiesti vieną įsiurbiamąjį vamzdį.

59. Iš I ir II kategorijų siurblių turi būti nutiesti ne mažiau kaip du slėgimai vamzdžiai. Iš III kategorijos siurblinės leidžiama nutiesti vieną slėginį vamzdį.

60. Kiekvienas slėginis siurblio vamzdis turi turėti įrengtą uždaromąją armatūrą ir atbulinį vožtuvą. Vožtuvas turi būti įrengiamas tarp siurblio ir uždaromosios armatūros.

61. Įgilintose ir pusiau įgilintose siurblinėse turi būti numatytos priemonės, apsaugančios įrenginius nuo apsėmimo. Vandens siurbiai, uždaromoji armatūra ir siurbių elektros varikliai įrengiami 0,5 m aukščiau grindų. Jie turi būti įrengti virš nuotako arba turėti galimybę išleisti vandenį į artimiausią nutekėjimo vietą.

62. Siurblinėse, kuriose yra vidaus degimo varikliai, leidžiama įrengti degalų talpyklas (benzino – 250 l, dyzelinio kuro – 500 l) patalpose, atskirtose nuo mašinų salės priešgaisrinėmis REI 120 atsparumo ugniai sienomis iš ne žemesnės kaip A2 degumo klasės statybos produktų.

63. Pastatuose įrengiamos gaisrui gesinti tiekiamo vandens siurblinės nuo besiribojančių patalpų turi būti atskiriamos priešgaisrinėmis EI 45 atsparumo ugniai pertvaromis ir ne mažesnio kaip REI 45 atsparumo ugniai perdangomis.

VII. VANDENTIEKIS, VANDENTIEKIO TINKLAI IR STATINIAI

64. Gaisrinio vandentiekio įrenginių ir gaisrinių hidrantų atitiktis vertinama pagal galiojančius statybos produktų ir kitų gaminių, medžiagų ir įrenginių atitiktį reglamentuojančius teisės aktus.

65. Vandentiekio tinklai turi būti žiediniai. Aklinus iki 200 m ilgio vandentiekio vamzdžius galima naudoti priešgaisriniais poreikiais.

66. Pastatų ir statinių lauko vandentiekio tinklus sujungti vidiniais vandentiekio tinklais draudžiama.

67. Gyvenamosiose vietovėse, kuriose yra iki 5 tūkst. gyventojų, taip pat sodininkų bendrijose, kai pastatų išorės gaisrui gesinti vandens poreikis neviršija 10 l/s, gaisrams gesinti leidžiama:

67.1. šakotiniame vandentiekio tinkle įrengti gaisrinius hidrantus;

67.2. gaisrinius hidrantus įrengti nenormuojamo skersmens vandentiekio linijoje;

67.3. kai nėra techninių galimybių įrengti gaisrinių hidrantų, vandens gaisrui gesinti tiekimą leidžiama numatyti iš gaisrinių rezervuarų arba natūralių ir (ar) dirbtinių vandens telkinių. Atstumas nuo gaisrinio rezervuaro arba natūralaus ir (ar) dirbtinio vandens telkinio iki jo saugomo pastato perimetro tolimiausio taško gali būti ne didesnis kaip 1000 m.

Punkto pakeitimai:

Nr. [1-138](#), 2011-04-20, Žin., 2011, Nr. 48-2343 (2011-04-23), i. k. 111231GISAK0001-138

68. Vandentiekių remonto ruožo ilgis nustatomas: tiesiant vandentiekį dviem ir daugiau vamzdžių ir kai nėra perjungimo – ne daugiau kaip 5 km; esant perjungimui – lygus ruožo ilgiui tarp perjungimų, bet ne daugiau kaip 5 km; tiesiant vandentiekį vienu vamzdžiu – ne daugiau kaip 3 km.

69. Remontuojant vandentiekį viename ruože vienu metu galima išjungti ne daugiau kaip 5 gaisrinius hidrانتus.

70. Pastatų išorės gaisrams gesinti turi būti naudojami tušti antžeminiai gaisriniai hidrantai su atskiriamaisiais įtaisais (C tipas). Šių gaisrinių hidrantų vandens srauto koeficientas K_v turi būti lygus 140. Gaisriniam hidrantui sujungti su gaisrine technika turi būti naudojamos 77 mm skersmens jungiamosios movos, o jų tipas parenkamas pagal priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos naudojamas movas. Tušti antžeminiai gaisriniai hidrantai turi būti nudažyti raudona spalva.

71. Požeminius gaisrinius hidrانتus galima projektuoti ir įrengti tik tada, kai nėra techninių galimybių įrengti tuščius antžeminius gaisrinius hidrانتus. Ties važiuojamojoje dalyje įrengtu požeminiu gaisrinio hidrantu turi būti įrengiami atitinkami transporto priemonėms stovėti draudžiantys kelio ženklai.

72. Gaisriniai hidrantai turi būti įrengiami ne toliau kaip 2,5 m nuo važiuojamosios kelio (gatvės) dalies krašto, bet ne arčiau kaip 5 m nuo pastatų sienų.

73. Kai statinio išorės gaisrui gesinti sunaudojama iki 15 l/s vandens, leidžiama ne daugiau kaip vieną gaisrinį hidrantą įrengti ne ilgesnėje kaip 200 m vandentiekio linijos atšakoje. Kai vandens poreikis gaisrui gesinti iš išorės yra 15 l/s ir didesnis, gaisriniai hidrantai turi būti įrengiami žiediniame vandentiekyje ir turi užtikrinti reikiamą vandens kiekį atskirai neįvertinant kiekvieno iš jų.

74. Užstatytose pastatais ir statiniais teritorijose gaisriniai hidrantai vandentiekio tinkluose turi būti įrengiami kas 150–200 m. Atstumas, skaičiuojant jį pagal ugniagesių tiesiamą vandens liniją, nuo gaisrinio hidrانتo iki jo saugomo pastato perimetro tolimiausio taško turi būti ne didesnis kaip 200 m.

75. Kai vandens poreikis gaisrui gesinti iš išorės yra 15 l/s ir didesnis, vandens tiekimas numatomas iš dviejų hidrantų, o esant mažesniai vandens debitui – iš vieno.

76. Parenkant vandentiekio tinklų skersmenis, turi būti techniškai pagrįsti sprendiniai, kuriais įvertinamos vandentiekio tinklų veikimo sąlygos atjungus atskirus jų ruožus įvykus avarijai tinkluose. Vandentiekio tinklų, kuriuose gali būti įrengiami gaisriniai hidrantai, skersmuo turi būti ne mažesnis kaip 100 mm.

77. Gamybės, pramonės paskirties statinių gaisrams gesinti leidžiama naudoti gaisrinius hidrانتus, įrengtus ant pramoninio vandentiekio, garantuojančio vandens tiekimą visą parą.

78. Prie gaisrinių hidrantų ir kitų vandens telkinių, esančių elektros stočių ir pastočių teritorijose, turi būti įrengti įžemikliai, kurių įžeminimo varža ne didesnė kaip 4 Ω .

VIII. VANDENS TALPYKLOS

79. Vandens tiekimo sistemų talpyklose turi tilpti reguliuojamasis, avarinis ir kontaktinis vandens kiekiai, bet ne mažiau kaip 60 proc. bendro suvartojamo vandens kiekio.

80. Vandens atsargos gaisrui gesinti talpyklose turi būti numatomos tais atvejais, kai gaisrui gesinti reikalingo vandens kiekio negalima paimti iš vandens tiekimo šaltinio arba tai daryti neekonomiška.

81. Vandens kiekis gaisrui gesinti rezervuaruose nustatomas pagal šias sąlygas:

81.1. gaisrui gesinti iš hidrantų ir vidinių čiaupų – vadovaujantis 14–28, 31, 34–36 punktais;

81.2. gesinant stacionariųjų gaisrų gesinimo sistemų įrenginiais (sprinkleriniais, drenčeriais ir kt), neturinčiais atskirų rezervuarų, – pagal 29 ir 30 punktus;

81.3. didžiausiems vandens poreikiams komunalinėms ir gamybės reikmėms gaisro gesinimo metu – pagal 12–13 punktų reikalavimus.

82. Nustatant gaisrui gesinti skirtą vandens kiekį rezervuaruose, įvertinamos jo papildymo gaisro gesinimo metu galimybės, jei vanduo į rezervuarus tiekiamas iš I ir II kategorijų vandens tiekimo sistemų.

83. Vandentiekio bokštuose vandens kiekis gaisrui gesinti skaičiuojamas 10 minučių (vienam išorės ir vienam vidaus gaisrui) didžiausio vandens naudojimo kitoms reikmėms metu.

84. Tiekiant vandenį vienu vamzdžiu, talpyklose reikia numatyti avarines vandens atsargas, kurios avarijos likvidavimo vamzdyne metu garantuotų 70 proc. komunalinėms reikmėms skirto vandens kiekio, apskaičiuoto pagal vidutinį valandinį vandens naudojimą, o gamybos reikmėms – pagal avarinį grafiką.

85. Avarinių vandens atsargų sukaupimo laikas 36–48 val. Avarinės vandens atsargos sukaupiamos rezerviniais siurbliais mažinant vandens naudojimą. Papildomos vandens atsargos gaisrams gesinti nenumatomos gyvenamosioms vietovėms, kuriose gyvena iki 5 tūkst. gyventojų ir vanduo tiekiamas ne ilgesniu kaip 500 m ilgio vamzdžiu, o pramonės ir žemės ūkio įmonėms – kai gaisrui gesinti reikia iki 40 l/s vandens.

86. Talpyklos ir jų įrenginiai turi būti apsaugoti nuo užšalimo.

87. Vandentiekio bokštas turi turėti įrenginį automobilinems cisternoms ir gaisriniais automobiliams pripildyti.

88. Slėgimai rezervuarai ir vandentiekio bokštai, tiekiantys vandenį į aukšto slėgio gaisrų gesinimo sistemas, turi turėti automatinius įtaisus, kurie juos atjungtų paleidžiant gaisrinius siurblius.

89. Gaisrinių rezervuarų sandarumas išbandomas tada, kai betonas įgyja projektinį stiprumą.

90. Hidraulinio bandymo metu rezervuaras pripildomas vandens dviem etapais:

90.1. pripilama iki 1 m lygio ir laikoma vieną parą;

90.2. pripilama iki projektinės žymos ir laikoma ne mažiau kaip tris paras.

91. Rezervuaras pripažįstamas tinkamu naudoti, jei vandens nuotėkis iš jo per parą neviršija 3 litrų 1 kv. m sudrėkintų rezervuaro sienelių ploto.

92. Gaisrinių rezervuarų ir vandens telkinių talpa nustatoma, atsižvelgiant į vandens poreikį ir gaisro gesinimo trukmę, pagal 16–29, 37, 45 punktus.

93. Skaiciuojant atvirų vandens telkinių talpą būtina įvertinti galimą vandens išgaravimą ir ledo susidarymą.

94. Susisiektimo sistema turi užtikrinti gaisrinių automobilių privažiavimą prie gaisrinių rezervuarų, telkinių ir vandens šulinių. Prie natūralių vandens telkinių ir vandens šulinių turi būti įrengta 12x12 m aikštelė ir vandens paėmimo vieta. Gaisrui gesinti turi būti sudarytos sąlygos panaudoti vandenį iš aušintuvų ir kitų dirbtinių vandens telkinių.

95. Prie gaisrinių rezervuarų ir vandens telkinių turi būti fluorescencinės arba nakties metu apšviestos rodyklės. Ant rodyklių turi būti nurodyta rezervuaro talpa ir didžiausias galinčių vienu metu privažiuoti gaisrinių automobilių skaičius.

96. Visais atvejais turi būti projektuojami ne mažiau kaip du gaisriniai rezervuarai arba natūralus vandens telkinys. Kiekviename rezervuare turi tilpti 50 proc. vandens kiekio gaisrui gesinti, o natūraliame vandens telkinyje – 100 proc.

97. Atstumas tarp gaisrinių rezervuarų neturi viršyti 400 metrų. Šiuo atveju vandens tiekimas į bet kurį gaisro tašką turi būti užtikrintas iš dviejų gretimų rezervuarų arba natūralaus vandens telkinio.

98. Gaisriniai rezervuarai arba natūralūs vandens telkiniai turi būti nutolę nuo pastatų, kuriuos numatoma gesinti naudojant šių telkinių vandenį, ne didesniu kaip 200 m atstumu. Atstumas, skaičiuojant jį pagal ugniagesių tiesiamą vandens liniją nuo vandens paėmimo iš gaisrinio rezervuaro arba natūralaus vandens telkinio vietos iki saugomo pastato perimetro tolimiausio taško turi būti ne didesnis kaip 200 m.

99. Atstumas nuo vandens paėmimo iš rezervuarų arba vandens telkinių vietos iki II ir III atsparumo ugniai laipsnių pastatų ir atvirų degiųjų medžiagų sandėlių turi būti ne mažesnis kaip 30 m, iki I atsparumo ugniai laipsnio pastatų – ne mažesnis kaip 10 m.

100. Gaisrinių rezervuarų ir vandens telkinių pripildymą leidžiama numatyti gaisrinėmis žarnos iki 250 m atstumu.

101. Kai tiesiogiai paimti vandenį iš gaisrinio rezervuaro arba telkinio automobiliais siurbliais yra sudėtinga, reikia numatyti 3–5 kub. m talpos šulinius. Vamzdžių, jungiančių rezervuarą arba vandens telkinį su šuliniu, skersmuo turi būti toks, kad praleistų skaičiuojamąjį vandens kiekį gaisrui gesinti, bet ne mažesnis kaip 200 mm.

102. Jungiamajame vamzdyne, prieš vandens šulinį, atskirame šulinyje turi būti įrengta sklendė su uždarymo įrenginiu, įrengtu po liuko dangčiu.

103. Jungiamajame vamzdyne iš vandens telkinio pusės turi būti įrengtos grotelės.

104. Siurblinėse turi būti įtaisas, neleidžiantis naudoti gaisrui gesinti skirto vandens ir avarinio vandens kiekio rezervuare.

105. Lauko gaisrinio vandentiekio siurblių valdymas turi būti automatinis. Įsijungus siurbliui, turi išsijungti įtaisas (blokuotė), neleidžiantis išeikvoti atsargų, skirtų gaisrui gesinti. Kai yra aukšto slėgio gaisrinė sistema, įjungus gaisrinius siurblius turi išsijungti visi kitos paskirties siurbLIAI ir užsidaryti vamzdynų, tiekiančių vandenį vandentiekio bokštams arba slėginiams rezervuarams, sklendės.

106. Bokštuose ir švaraus vandens rezervuaruose ant oro įleidimo į rezervuarus vamzdžių turi būti įrengti filtrai orui valyti.

IX. TŪRINIAI SPRENDIMAI

107. Statinių patikimumo klasė ir atsparumo ugniai laipsnis nustatomi pagal 6 lentelę.

6 lentelė. Statinių patikimumo klasė ir atsparumo ugniai laipsnis

Statiniai	Vandens tiekimo sistemos kategorija	Statinio atsparumo ugniai laipsnis
1. Vandentiekis	I	I
	II	I
	III	II
2. Siurblinės	I	I
	II	I
	III	III
3. Vandens ruošykla	II	I
4. Atskirai įrengtos chloratorinės	I	I
5. Vandens talpyklos:		
5.1. vienos–dviejų talpyklų ir jose saugomas vanduo gaisrui gesinti;	I	nenormuojama
5.2. daugiau kaip dvi talpyklos ir jose nesaugomas vanduo gaisrui gesinti	II	nenormuojama
6. Vandentiekiai	I–III	nenormuojama
7. Vamzdynų tinklai, šuliniai	III	nenormuojama
8. Vandentiekio bokštai	III	I
9. Apytakinio vandens aušintuvai:		
9.1. aušinimo bokštas;	II	I–III
9.2. purškimo baseinai	II	nenormuojama
10. Sandėliai, reagentų ruošimo skyriai	II	I
11. Elektros įrenginių patalpos:		
11.1. transformatorinės, skydinės, dispečerinės	III	I
12. Pagalbiniai ir buitiniai pastatai	II	I

108. Vandenviečių statiniai pagal gaisro kilimo pavojų priskiriami Eg kategorijai. Siurblinės, kuriose įrengti siurbLIAI su vidaus degimo varikliais, pagal gaisro kilimo pavojų priskiriamos Cg kategorijai.

109. Požeminių vandens talpyklų degumas nenormuojamas, o antžeminės talpyklos turi būti pagamintos iš ne žemesnių kaip A2 degumo klasės statybos produktų.

110. Teritorijoje būtina numatyti nuolydžius nuo požeminių gaisrinių hydrantų šulinių liukų.

111. Neužstatytoje teritorijoje požeminių gaisrinių hydrantų šulinių dangčiai turi būti 0,2 m aukščiau žemės paviršiaus.

112. Požeminiai ir tušti antžeminiai gaisriniai hydrantai įrengiami vertikaliai. Požeminio gaisrinio hydranto ašis turi būti 0,15–0,18 m atstumu nuo vidinės šulinio sienelės, o viršus 0,2–0,4 m atstumu nuo šulinio dangčio.

Papildyta priedu:

TAR pastaba. Taisyklės dėstomos nauja redakcija.

Nr. [1-168](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 63-2538 (2009-05-30), i. k. 109231GISAK0001-168

Pakeitimai:

1.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Įsakymas Nr. [1-168](#), 2009-05-22, Žin., 2009, Nr. 63-2538 (2009-05-30), i. k. 109231GISAK0001-168

Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007 m. vasario 22 d. įsakymo Nr. 1-66 "Dėl normatyvinių statinio saugos dokumentų patvirtinimo" pakeitimo

2.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Įsakymas Nr. [1-410](#), 2009-12-29, Žin., 2010, Nr. 2-107 (2010-01-07), i. k. 109231GISAK0001-410

Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007 m. vasario 22 d. įsakymo Nr. 1-66 "Dėl normatyvinių statinio saugos dokumentų patvirtinimo" pakeitimo

3.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Įsakymas Nr. [1-138](#), 2011-04-20, Žin., 2011, Nr. 48-2343 (2011-04-23), i. k. 111231GISAK0001-138

Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007 m. vasario 22 d. įsakymo Nr. 1-66 "Dėl normatyvinių statinio saugos dokumentų patvirtinimo" pakeitimo

4.

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Įsakymas Nr. [1-186](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 78-4085 (2012-07-04), i. k. 112231GISAK0001-186

Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007 m. vasario 22 d. įsakymo Nr. 1-66 "Dėl normatyvinių statinio saugos dokumentų patvirtinimo" pakeitimo